જંદ શીક્ષક.

પેહેલી ચોપડી.

બનાવનાર,

ફરાંમજી મીનોચેહેરજી દસ્તુર જામાસ્પ આશાજીના, બી. એ.

સર જમશેદજી જીજીભાઇ જરથોશતી મદરેશાનો જંદ અને પેહેલવી ભાષાનો વિદ્યાર્થી અને એજ મદરેશાનો ઇંગરેજી શીક્ષક.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(વંદીદાદ ફરગરદ ૧૮ મી.)

તરજુમો—"એ અશો જરથોશત, જે ધણી પ્રમાણીકપણું શીખાડનારા, મુશકેલીઓને દફે કરનારા, ફરાખી આપનારા, ચેનવદ પુલ ઉપર (રવાંનને) શોભા પોંહોંચાડનારા, તથા બેહેશતનાં મકાંનને અને બેહેશતની પવીતરાઈને અને બેહેશતની ઉત્તમ ખુબીઓને હાંસેલ કરાવનારા એલમની જોસ્તેજોઈમાં તમાંમ રાતોને ગુજારે, તેવાજ ધણીને તું અથોરનાંન કેહેજે." એ રવેશે હોરમજદે જરથોશતને કહીઉં છે.

મુંબઇ,

દફતર આશકારા છાપાખાના મધે

બેહરામજી ફરદુનજીની કુંપનીએ છાપીઉં છે.

કોટ—બેહરામજી હોરમજજી સ્ટ્રીટ, નાં૦ ૬ તથા ૧૧.

સને ૧૨૪૨ યઝદજરદી—સને ૧૮૭૨ ઇસવી.

કીમત રૂ૧)

સાંકલીઓં.

ખુલાશો.

આએ ચોપડીના ઢડાઓ શીખવાનું શરૂ કરીઆની આગમચ વાંચનારે જાણવું જોઈએચ કે, પેહેલાજ ઢડામાં ક્રિયાપદ જેવા વ્યાકરણના અઘડા ભાગ વિશે બોળવામાં આવેઉછે, તેનું કારણ એકે કોઈબી જબાંનમાં ક્રિયાપદ વાપડવા વગર વાકયનો અરથ સંપૂરણ થતો નથી; અને આ ચોપડીની નેમતો વ્યાકરણના કાએદા સાથે જંદ જબાન શીખાડવાનીછે, માટે અતરે લીધેલા ઉપાય શીવાએ બીજો કોઈ વધારે સેહેલો હાલ તુરત માલુંમ પડીઓ નથી. એ સબબને લીધે એ ચોપડી વાંચનારને ગુજરાતી અથવા કોઈબી બીજી ભાષાનું વ્યાકરણ પુખ્ત રીતે જાણવાની જરૂરછે, કે તેમ કરવાથી જે કાંમ પેહેલી નજરે ઘણું દીકટ દીશેછે તે બેશક સેહેલું થઈ પડશે.

વળી યાદ રાખવું કે જંદમાં ક્રિયાપદોના બે ભાગ કીધાછે, અને તેઓને 'પરસ્મૈપદ' ના ક્રિયાપદો અને 'આત્મને પદ' ના ક્રિયાપદો એવાં બે જુદાં નામોથી ઓળખવામાં આવેછે. કેટલાંએક ચોકશ ધાતુઓ (ઈઆને ક્રિયાપદનાં મૂળો) ઉપલા બે પદોમાંનાં એક ચોકસ, પદનાંજ પ્રત્યયો લેછે, ઈઆને કેટલાંએક ધાતુઓં માતર 'પરસ્મૈપદી' અને કેટલાંએક માતર 'આત્મનેપદી'

હોએછે; પણ બાકીનાં ધાતુઓ એ બંધે પદોનાં પ્રત્યયો લઈ શકેછે. 'પરસ્મૈપદ' માં ઘણું કરીને ક્રિયાપદનું કાંમ પારકાને વાસતે, અને 'આત્મનેપદ' માં બોલનારને પોતાને વાસતે થવું જોઈએ એમ એ શબ્દોના અરથ ઉપરથી સમજાએછે.

બીજું યાદ રાખવું કે જંદમાં તરણ વચનોછે, જેવોના નાંમ; એકવચન, દ્વિવચન અને બહુવચનછે, એઓમાંના એકવચન અને બહુવચન વીશેતો સઘળા વાંચનારાઓ જાણેછે, માટે દ્વિવચનને વાસતે સમજવું કે બે માણશ અથવા ચીજનું બેઆંન કરતાં એ વચન વપડાએછે.

તરીજું એકે જંદમાં ક્રિયાપદના ૧૦) વર્ગો કીધાછે, તેમાના પેહેલા, બીજા, ચોથા, છઠા અને દશમાં વર્ગનું બેઆંન અતરે જોવામાં આવશે.

ચોથું એકે વર્તમાન, અપૂર્ણ ભૂત, આગ્નાર્થક અને અનુગ્નાથક, એ ચાર કાળોને 'આખ્યાને લગતા' કેહેછે.

શેવટે જાંણુવું જે આ ચોપડી જો કોઈ વ્યાકરણની માહીતગારી નહીં ધરાવનારો શખસ પણ શીખવા માંગે તો તેથીબી એમાના ઢડાઓ શીખી શકાશે.

بنام ایزد بخشاینده بخشایشگر مهربان

જંદ ભાષાની પેહેલી ચોપડી.

જંદ ભાષાના મુળાક્ષરો.

𐬀	અ	𐬐	ક્	𐬜	ધ્
𐬁	આ	𐬑	ખ્	𐬥	ન્
𐬌	ઇ	𐬓	ખ્ (ं)	𐬞	પ્
𐬍	ઈ	𐬔	ગ્	𐬟	ફ્
𐬎	ઉ	𐬖	ઘ્	𐬡	બ્
𐬏	ઊ	𐬢	અંગ્ (ङ्)	𐬨	મ્
𐬉=𐬈	એ	𐬗	ચ્	𐬪=𐬫=𐬫	ય્
𐬋=𐬊	ઓ	𐬘	જ્	𐬭	ર્
𐬄	અં	𐬰	જ્ (j)	𐬬=𐬬	વ્
𐬅	આં	𐬲	જ્ (ĵ)	𐬎𐬎	ઊવ્ (W)
𐬆	ઇ	𐬣	અંગ્ (ङ्)	𐬱	શ્
𐬇	એ	𐬝=𐬙	ત્	𐬴	ષ્
𐬇𐬆	ઇરે	𐬚	થ્	𐬯	સ્
		𐬛	દ્	𐬵	હ્

ઊપલા કોઠામાં 𐬛 સુધીના ૧૩) અક્ષરો જંદના સ્વરોછે; તે મધેથી 𐬀, 𐬌 અને 𐬎 એઓને હ્રસ્વ, અને 𐬁, 𐬍 અને 𐬏 એઓને દીર્ઘ જાણવા.

𐬛 (ઙ) ની આગમચ 𐬁 આવેતો તે બંધે સ્વરોનો ઊચ્ચાર 𐬛𐬁='આઙ' થાએછે.

𐬐 થીતે 𐬵 સુધીનાં જંદના વ્યંજનોછે. એઓમાંથી 𐬠 હમેશાં શબ્દની સેવટે, અને 𐬯 અથવા 𐬰 અને 𐬟 હમેશાં શબ્દની સરૂવાતમાંજ લખાએછે. બાકીના વ્યંજનો શબ્દમાં કોઈ પણ ઠેકાંણે વપડાઈ શકેછે. પણ 𐬵 શબ્દની સેવટે, અને 𐬬 અથવા 𐬭 શબ્દની સરૂવાતમાં આવેજ નહી.

𐬴 (ક્ષ્) એ શીવાએ જંદમાં બીજા કોઈ જોડાક્ષરો જોવામાં આવતા નથી.

---

૫ ૬ .

𐬀𐬐 ક, 𐬁𐬐 કા, 𐬌𐬐 કિ, 𐬍𐬐 કી, 𐬎𐬐 કુ, 𐬏𐬐 કૂ, 𐬉𐬐 કે, 𐬊𐬐 કો, 𐬅𐬐 કં, 𐬅𐬐 કાં.

વાંચવાની રીત.

[illegible]	તેમ્.
[illegible]	કત.
[illegible]	તૂમ્.
[illegible]	યત.
[illegible]	આઅત.
[illegible]	ઉપ.
[illegible]	વિશ્.
[illegible]	નોઇત.
[illegible]	અહ્નિ.
[illegible]	અઇપિ.
[illegible]	વીરપ.
[illegible]	તનૂ.
[illegible]	નરે.
[illegible]	અઍષ.
[illegible]	અસ્તિ.
[illegible]	વેરેગ્ર.
[illegible]	આપો.
[illegible]	સ્તોઇશ.
[illegible]	ગેઉશ.
[illegible]	યાક.
[illegible]	ગય.
[illegible]	પોઉર્વૈ.
[illegible]	સરેધ.
[illegible]	મઇરોમ.
[illegible]	મજદાંમ

વાંચો.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

જંદ અક્ષરે લખો.

પેરેસત્ જરથુસ્ત્રો અહુરેમ્ મજ઼્દાંમ્ અહુર મજ઼્દ મઇન્યો સ્પેનિશ્ત દાતરે ગએથનાંમ્ અસ્ત્વઇતિનાંમ્ અષાઉમ્ ચિત્ અવત્ વચો આસ્ અહુર મજ઼્દ યત્ મે ફ્રાવઓચો પર અસ્મેમ્ પર આપેમ્ પર જ઼ાંમ્ પર ગાંમ્ પર ઉર્વરાંમ્ પર આંતરેમ્ અહુરહે મજ઼્દાઓ પુથ્રેમ્ પર નરેમ્ અષવનેમ્ પર દએવાઇશ્ચ ખ્રફ્સ્ત્રાઇશ્ મશ્યાઇશ્ચ પર વીસ્પેમ્ અહૂમ્ અસ્ત્વંતેમ્ પર વીસ્પ વોહૂ મજ઼્દધાત અષચિથ્ર.

પાઠ પેહેલો.

ક્રિયાપદ.

પરસ્મૈપદ. વર્તમાનકાળ.

એકવચન.

પ્રત્યયો; ૧) લો પુરૂષ ૭૬ ; ૨) જો ૭૭ ; અને ૩) જો ૭૦ .

પેહેલા વર્ગનાં ક્રિયાપદના ધાતુઓ.

*[illegible] લઈ જવું. [illegible] ચાલવુ.

---

* પેહેળા વર્ગમાં ધાતુને આખ્યાને લગતા કાળોનું રૂપ આપતી વખતે, ધાતુ ઉપર એક [illegible] ઉમેરવો, અને પછે ક્રિયાપદનાં પ્રત્યયો લગાડવાં; પણ ઉપર જણાવેલો [illegible] ઉમેરવાની આગમચ ધાતુમાના સ્વરની હમેશાં નીચે પરમાણે તબદીલ કરવી. જો ધાતુમાનો સ્વર [illegible] અથવા [illegible] હોએતો તેને બદળે [illegible] કરવો, [illegible] અથવા [illegible] નો [illegible], અને [illegible] નો [illegible] એ પરમાણે ફેરફાર કરવો. ઉપલી રીતના સ્વરોના ફેરફારને 'ગુણ' કેહેછે. જેમકે, પેહેલા વર્ગમાં [illegible] ધાતુને વર્તમાનકાળનું રૂપ આપતી વખતે તેમાનાં સ્વર [illegible] નો [illegible] કરી [illegible] કરવો, પછી [illegible] વધારી [illegible] કરવો અને શેવટે [illegible] પ્રત્યય લગાડી [illegible] ([illegible]) 'તે લઈ જાએછે' એવો વર્તમાનકાળ તરીજો પુરૂષ એકવચનનો આકાર બનાવવો. વળી જાંણવુંજે [illegible] અથવા [illegible] ની પછી જો [illegible] આવેતો તે બંધે જોડાઇને [illegible] થાએછે; અને [illegible] અથવા [illegible] ની પછી [illegible] આવેતો તેઓ જોડાઇને [illegible] થાએછે.

(ક) યાદ રાખવું કે જંદમાં [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] અને [illegible] એ દશ અક્ષરોની પછી જો [illegible], [illegible], [illegible] અથવા [illegible] આવેછેતો એ અક્ષરોની આગમચભી એક [illegible] વધેલી હોએછે, જેને 'પુષ્ટિ' ની [illegible] કરી કેહેછે. એજ પરમાણે એજ અક્ષરોમાંના કોઇની પછી જો [illegible] અથવા [illegible] આવેછે તો ઉપલેજ કાએદે તેની આગમચ એક [illegible] વધેછે:—જેમકે [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible], [illegible] ઇત્યાદી.

[illegible] રસ્તો દેખાડવો. [illegible] પકાવવું.
[illegible] ([illegible]) જવું. [illegible] પડવું.
[illegible] હોવું, થવું. [illegible] ([illegible]) ઊભું રેવું.
[illegible] ખાવું.

બીજા વર્ગના ક્રિયાપદના ધાતુઓ.‡

[illegible] હોવું. [illegible] બોલવું. [illegible] તારીફ કરવી.

---

† જંદમાં [illegible] ની પછીનો વ્યંજન જો [illegible], [illegible] કે [illegible] સાથે જોડાએલો હોએતો તેમાંનો [illegible] બદલાઈને [illegible] થાએછે. શિ० ६१०

જેમકે, [illegible] ધાતુને વર્તમાનકાળ તરીજો પુરૂષ એકવચનનું રૂપ આપતાં [illegible] થાએ, પણ ઉપલે કાએદે [illegible] ની પછીના [illegible] ની સાથે [illegible] જોડાએલી હોવાથી [illegible] માંનો [illegible] બદલાઈને [illegible] થાએછે, અને [illegible] એવો આકાર પુસતકોમાં વપડાએછે.

‡ બીજા વર્ગમાં ધાતુને આખ્યાને લગતા કાળોનું રૂપ આપતી વખતે, જેમ પેહેલા વર્ગમાં [illegible] ઉમેરવામાં આવેછે તેમ કાંઈ થતું નથી, પણ એ વર્ગમાં વર્તમાન અને અપૂર્ણભૂત એઓના પરસ્મૈપદ એકવચનના સઘળા પુરૂષોનું અને આજ્ઞાર્થ પરસ્મૈ અને આત્મને એઓના પરથમ પુરૂષનાં સઘળાં વચનોનું અને આજ્ઞાર્થ પરસ્મૈપદ તરીજો પુરૂષ એકવચનનું રૂપ આપતી વખતેજ ધાતુના સ્વરની ગુણ કરવામાં આવેછે; બાકી કાંઈ પણ ફેરફાર કરવા વીના ક્રિયાપદના પ્રત્યયો લગાડી દીધામાં આવેછે. જેમકે [illegible], [illegible] ઇત્યાદી.

* [illegible] હું જાઊંછું. [illegible] તે ચાલેછે.

[illegible] તું લઈ જાએછે. [illegible] હું થાઊંછું.

[illegible] તે થાએછે. [illegible] તે પડેછે.

[illegible] હું બોળુંછું. [illegible] તે લઈ જાએછે.

[illegible] તે પકાવેછે. [illegible] તે બોળેછે.

[illegible] તું છે. † [illegible] તે છે.

[illegible] તું ઊભો રેહેછે.

વર્ગ પેહેલો.

[illegible] બાળવું. [illegible] રાજ કરવું.

[illegible] નમવું. [illegible] દોડવું, વેહેવું.

[illegible] શીખવવું. [illegible] બોળાવવું.

[illegible] લઈ જવું, જવું. [illegible] કેહેવું.

[illegible] હીળવું. [illegible] શરાપ દેવા.

---

* [illegible] થી આખર થતા ક્રિયાપદના અધુરા આકારને પરથમ પુરૂષનાં બધાં વચનોનાં પ્રત્યયો લગાડતી વખતે તે શેવટના [illegible] નો [illegible] થાએછે.

† [illegible] ની પછી જો [illegible] આવેતો [illegible] બદલાઇને [illegible] થાએછે.
[illegible] + [illegible] = [illegible]

(તું) જાએછે.
(તે) જાએછે.
(હું) લઈ જાઉંછું.
(તું) લઈ જાએછે.
(હું) છું.
(તે) ચાલેછે.
(તું) નમેછે.
(હું) ઉભો રેહુંછું.
(તું) રાજ કરેછે.
(તું) બોલેછે.
(હું) પડુંછું.
(તે) બોળાવેછે.
(હું) પકાઉંછું.
(તે) બોલેછે.
(તે) વહેછે.
(તે) બાળેછે.
(હું) પોંહોંચુંછું.
(તું) બોલાવેછે.
(તે) કહેછે.
(તું) દોડેછે.
(તે) શરાપ દેછે.

પાઠ બીજો.

બહુવચનનાં પ્રત્યયો.

૧) લો પુરૂષ [illegible]; ૨) જો [illegible]; ૩) જો [illegible] અથવા [illegible].

ચોથા વર્ગનાં ધાતુઓ.

[illegible] { નાશ પાંમવું, નાબુદ થવું.
[illegible] { માંગવું, અરજ કરવી.
[illegible] જોડવું.
[illegible] લડવું.
[illegible] કરવું.
[illegible] જાણવું.

છઠા વર્ગનાં ધાતુઓ.

[illegible] ઈછવું.
[illegible] પુછવું.
[illegible] દાખળ થવું.
[illegible] છાંટવું.
[illegible] કાપવું.
[illegible] અથવા [illegible] જીવવું.

ચોથા વર્ગમાં પ્રત્યય લગાડવાની આગમચ ધાતુની ઊપર -[illegible] અને છઠા વર્ગમાં -[illegible] વધારવામાં આવેછે. ઊપલા બે વર્ગના ધાતુઓના સ્વરની ગુણ થતી નથી.

[illegible] ધાતુમાંનો -[illegible] દ્વિવચન અને બહુવચનનાં પ્રત્યયો લાગતી વખતે નીકળી જાએછે.

[illegible] અથવા [illegible] ની આગમચનો -[illegible] બદલાઈને [illegible] થાએછે.

[illegible]	હમો લઈ જઇએચ.
[illegible]	તેઓ જાએછે.
[illegible]	તેઓ પડેછે.
[illegible]	તમો માંગોછો.
[illegible]	તેઓ છે.
[illegible]	હમો પુછીએચ.
[illegible]	તેઓ કરેછે.
[illegible]	તમો લડોછો.
[illegible]	હમો બોલાવીએ છીએ.
[illegible]	તેઓ ચાહેછે.
[illegible]	તેઓ રાજ કરેછે.
[illegible]	તમો શીખવોછો.

[illegible] તેઓ કાપેછે.

[illegible] તમો જાણોછો.

[illegible] હમો કરીએ છીએ.

[illegible] તેઓ નાશ પામેછે.

ધાતુઓ.

પેહેલો વર્ગ.	ચોથો વર્ગ.	છઠો વર્ગ.
[illegible] ઉગવું.	[illegible] જવું.	[illegible] ડોંસવું.
[illegible] માંગવું.	[illegible] પરકાશવું.	[illegible] મારી નાખવું.
[illegible] પુઠે જવું;	[illegible] જરફવું, કરમાવું.	[illegible] બીહીવું.
[illegible] ([illegible]) જાણવું.	[illegible] વધારવું.	[illegible] મેલવવું.
[illegible] જોવું.	[illegible] સુકાવું.	[illegible] નાશ કરવો.
[illegible] બનાવવું.	[illegible] વધવું, ઉગવું.	[illegible] ([illegible]) કાપવું.
[illegible] આપવું.		[illegible] સાંભલવું.
		[illegible] રડવું, પોકાર કરવો.

(તમો) જોવોછો.

(તેઓ) આપેછે.

(તેઓ) ડોંસેછે.

(હમો) પુઠે જઈએચ.

(તમો) બનાવોછો.

(તેઓ) જાણેછે.

(તેઓ) ઉગેછે.

(હમો) માંગીએ છીએ.

(તેઓ) નાશ કરેછે.

(તમો) નાશ પાંમોછો.

(હમો) જઈએ છીએ.

(તેઓ) કરમાએછે.

(હમો) મેલવીએ છીએ.

(તેઓ) બીહેછે.

(તમો) કાપોછો.

(તેઓ) રડેછે.

પાઠ તરીજો.

દ્વિવચનનાં પ્રત્યયો.

૧) લો પુરૂષ [illegible]; ૨) જો [illegible]; ૩) જો [illegible].

દશમાં વર્ગના ધાતુઓ અને પ્રયોજ્ય (causal) ક્રિયાપદો.

[illegible] પઢવું.	[illegible] દેખાડવું.
[illegible] પકડવું.	[illegible] સાંભળવું.
[illegible] જોડવું.	[illegible] તોડવું, દફે કરવું.
[illegible] જવું, શીધારવું.	[illegible] જવું.

દશમાં વર્ગનાં ધાતુઓને ક્રિયાપદનાં પ્રત્યયો લગાડવાની આગમચ *[illegible] ઉમેરવામાં આવેછે. અને ધાતુ જે આકાર દશમાં વર્ગમાં લેછે, તેજ તેનો પ્રયોજ્ય થતી વખતે પણ લેછે.

* એ [illegible] ઉમેરવાની આગમચ ધાતુની શેવટના સ્વરની નીચે પરમાણે તબદીલ થાએછે. [illegible] અથવા [illegible] ની [illegible]; [illegible] અથવા [illegible] ની [illegible] અને [illegible] ની [illegible]. એવી રીતના સ્વરોના ફેરફારને 'વૃધી' કેહેછે. અને જો એ સ્વરો ઉપાંત્ય હોએતો ઉપલો [illegible] લાગવા આગમચ તેઓની ગુણ થાએછે. જેમકે [illegible], [illegible] [illegible]; પણ ઘણીક વખતે ઉપાંત્ય [illegible] નોભી [illegible] થાએછે; જેમકે [illegible] ઉપરથી [illegible]

[illegible] (તમો બે) પઢોછો.

[illegible] (હમો બે) ગાઇએચ, સંભળાવીએચ.

[illegible] (તેઓ બે) પકડેછે.

[illegible] (હમો બે) જોડીએ છીએ.

[illegible] (તેઓ બે) શીધારેછે.

[illegible] (તમો બે) દેખાડોછો.

[illegible] (હમો બે) તોડીએ છીએ.

[illegible] (તેઓ બે) જાએછે.

[illegible] (તમો બે) પકડોછો.

[illegible] (તેઓ બે) ગાએછે.

[illegible] (હમો બે) પઢીએ છીએ.

(તેઓ બે) દેખાડેછે.	(હમો બે) જોડીએ છીએ.
(તમો બે) ગાઓછો.	(તમો બે) શીધારોછો.
(હમો બે) પકડીએ છીએ.	(તેઓ બે) તોડેછે.
(તેઓ બે) પઢેછે.	(હમો બે) જઇએ છીએ.

બીજી ભાષાઓની માફક જંદમાંભી ક્રિયાપદનાં ધાતુની આગમચ ઊપસર્ગો લગાડવાથી તે ક્રિયાપદનાં અસલ ધાતુના અરથમાં ફેરફાર થાએછે.

એવી કીસમના ઊપસર્ગોનાં મુખ્ય દાખલા જંદમાં નીચે પરમાણે મળેછે.

[illegible] ઊળટું, પાછું, દુર; [illegible] તે તારીફનું ઊળટું કરેછે, એટલે ધીકાર કરેછે. [illegible] દુર દોડેછે, નાહાસી જાએછે.

[illegible] અલાએદું, દુર; [illegible] અલાએદું ઊભું રાખેછે, ઈઆને જાળવી રાખેછે, સ્થાપેછે.

[illegible] તરફ, નજદીક; [illegible] અથવા [illegible] તરફ લઈ જાએછે, ઈઆને લાવેછે; [illegible] તરફ જાએછે, ઈઆને આવેછે.

[illegible] બાહાર, ઊંચું; [illegible] ઊંચાઈ આપેછે, ઈઆને બાંધેછે; [illegible] જેનો જાન બાહાર ગએળો તે, મુવેળો.

[illegible] નજદીક, આગળ; [illegible] તે પુઠે ચાલેછે, ઈઆને સ્વાધીન થાએછે, belongs.

[illegible] અથવા [illegible] બાહાર; [illegible] બાહાર
લઈ જાએછે, ઈઆને કાહાડી મુકેછે.

[illegible] સામને, પાછું, ફરીને; [illegible]
તે સાંમને કહેછે, ઈઆને કહુવા દેછે.
[illegible] પાછું ફરછે, ફરી-
ફરીને આવેછે.

[illegible] અથવા [illegible] આગળ; [illegible]
તે ઘડેછે, આકાર આપેછે.

[illegible] અથવા [illegible] સાથે, એકઠું; [illegible]
તેઓ સાથે જાએચ, ઈઆને એકઠા
થાએચ, મળેચ.

પાઠ ચોથો.

પેહેલી વિભક્તિ—કર્તા.

૧. [illegible] કારાંત નાંમો.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પુલીંગ.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
નપુંસક.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] ઘોડો. પુલીંગ.

એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
* [illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]

[illegible] ઘર. નપુંસક.

† [illegible]	[illegible]	[illegible]

પુલીંગ શબ્દો.

[illegible] સાહેબ, માલિક, ખોદા. [illegible] જરથોશત.
[illegible] ઘોડો. [illegible] જમશેદ.
[illegible] છોકરો. [illegible] દેવ.
[illegible] પક્ષી, મુરગ. [illegible] ઇજદ, ફરેશતો.
[illegible] માણસ. [illegible] ગારી.

---

* જો [illegible] ની પછી [illegible] આવેતો તે બંને જોડાઇને [illegible] થાએછે. [illegible] + [illegible] = [illegible]; જો [illegible] ની પછી [illegible] આવેતો [illegible] થાએછે. [illegible] + [illegible] = [illegible]; અને [illegible] અથવા [illegible] શીવાએના કોઇ પણ બીજા સ્વરની પછી જો [illegible] આવેતો તે [illegible] બદલાઇને [illegible] થાએછે; જેમકે [illegible] + [illegible] = [illegible], [illegible] + [illegible] = [illegible].

† [illegible] ની આગમચ જો [illegible] હોએતો તે [illegible] બદલાઇને [illegible] થાએછે. અને એજ અક્ષરની આગમચ જો [illegible] આવેતો [illegible], [illegible] આવેતો [illegible], [illegible] આવેતો [illegible]; [illegible] આવેતો [illegible], [illegible] આવેતો [illegible]; [illegible] આવેતો [illegible] અંને [illegible] આવેતો [illegible] એ પરમાણે ફેરફાર થાએછે.

[illegible] હોમ, એક ઝાડનો રોપો, માણસનું નામ, ફરેસતાનું નાંમ.

[illegible] જાગરૂત.

[illegible] પાદશાહ.

[illegible] સુરજ, કોલ, એક ફરેશતાનું નાંમ.

[illegible] મરદ, પેહેલવાન.

[illegible] (નપું.) બદલો.

[illegible] (નપું.) ઘાસ, ચારો.

[illegible] (નપું.) ઘર.

[illegible] (નપું.) સુખ, આબાદી.

[illegible] પવન.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) પડવું.

[illegible] ([illegible]) બનાવવું, પેદા કરવું.

[illegible] ([illegible]) ચરવું, ફરવું.

[illegible] ([illegible]) મરવું.

[illegible] (ગ. ૨) જો વર્ગ, બંચાવવું.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

નીચલા ગુજરાતી વાકયોનો જંદમાં તરજુમો કરો.

ઘોડાઓ ઉભાછે.

હોરમજદ પેદા કરેછે.

પક્ષીઓ પડેછે.

પાદશાહો એકઠા થાએછે.

પવન લઈ જાએછે.

ગારી આવેછે.

જમશેદ પઢેછે.

(બે) છોકરા પુછેછે.

દેવો નાશ કરેછે.

જરથોશત ગાએછે.

માણુશ જીવેછે.

ઘાસ ઉગેછે.

પેહેલવાંનો લડેછે.

(બે) ઈજદો બચાવેછે.

હોમ બોલાવેછે.

સુખ થાએછે.

સુરજ ઉગેછે.

---

૨. 𐬌 કારાંત નાંમો.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવંચન.	બહુવચન.
પેહેલી વિભક્તિ. પુલીંગ.	𐬱	𐬌	𐬋

પેહેલી બહુંવચનનું પ્રત્યય 𐬋 લાગતી વખતે શેવટની 𐬌 ની ગુણા થાયછે.

[illegible] સાંપ. પુલીંગ.

એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]†

---

‡ [illegible] રોશની. નપુંસક

એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
[illegible]	[illegible]	[illegible]

પુલીંગ શબ્દો.

[illegible]	ધણી, શેઠ, ભરથાર.	[illegible]	કમાંન, કાંમઠું, હથીઆર.
[illegible]	સાંપ.	[illegible]	પક્ષી.
[illegible]	ઉસતાદ.	[illegible]	(નપું.) આંખ.
[illegible]	મેં હું.	[illegible]	(નપું.) બુધ્ધી, હોશ.
[illegible]	પાહાડ.	[illegible]	(નપું.) રોશની.
[illegible]	કીડી.	[illegible]	નથી, નહીં.
[illegible]	હેરબદ.		

---

† જો [illegible] ની પુઠે [illegible] આવેતો તે બંને જોડાઇને [illegible] થાએછે. [illegible] + [illegible] = [illegible].

‡ [illegible] કારાંત નપુંસક નામોના દાખલા જંદમાં ઘણાજ થોડા મળેછે, તેથી તેઓની વિભક્તિનાં પ્રત્યયો શીધ કરવાં ઘણાં મુશકેલછે; વાસતે જેવા આકારમાં એ વિભક્તિઓના દાખલા આપણા પુસતકોમાં મલી આવીઆછે તેવાજ આકારમાં અતરે મુકી દીધાછે.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) ફેલાવવું.

[illegible] ([illegible]) પકડી રાખવું, યાદ રાખવું, સમજવું, ધીઆંનમાં લેવું.

[illegible] ([illegible]) ઉંચે જવું, ઉડવું.

*[illegible] ([illegible]) બેસવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

* આખ્યાને લગતા કાળોમાં [illegible] ને બદલે [illegible] વપડાએછે, અને એ પેહેલાં વર્ગનો ધાતુ હોવા છતાં એના સ્વરનો ગુણ થતો નથી.

ગેંઢાં દોડેછે.	અકલ નાબુદ થાએછે.
રોશની પરકાશેછે.	કમાંન ચલકેછે.
હુરબદ પઢેછે.	(બે) આંખ રસ્તો દેખાડેછે.
બરથાર બેસેછે.	પાહાડ નથી.
ઉસતાદ બોલેછે.	પક્ષીઓ ઉંડેછે.
કીરીઓ લાવેછે.	જરથોશત ફેલાવેછે.
(બે) સાંપ દાખલ થાએછે.	

પાઠ પાંચમો.

બીજી વિભક્તિ—કર્મ.

૧. [illegible] કારાંત નાંમો.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પુલીંગ.	[illegible]	[illegible]	[illegible], [illegible], [illegible], [illegible] અથવા [illegible]

[illegible] પાદશાહ પુલીંગ.

[illegible] [illegible] [illegible] ઈ૦

કોઈબી અક્ષરથી આખેર થતાં નપુંસક નાંમની બીજી વિભક્તિ તેજ અક્ષરથી આખર થતાં નાંમની પેહેલી વિભક્તિનાં પ્રત્યયો લેછે.

પુલીંગ શબ્દો.		નપુંશક શબ્દો.	
[illegible]	ગોફો.	[illegible]	પવીતરાઈ, અશેમવોહુ.
[illegible]	બીમારી.	[illegible]	અંજુમન, મજલસ.
[illegible]	વરૂ.	[illegible]	કપડાં.
[illegible]	શાગેરદ.	[illegible]	આકાશ.
[illegible]	બપાવો, મુરબી.	[illegible]	બદલો.
[illegible]	ફરેદુન.	[illegible]	ખાણું, ખોરાક.
[illegible]	હાથ.	[illegible]	તંદરોસતી.
[illegible]	કાસદ, પેગાંમબર.	[illegible]	દુખ, કંગાલીઅત.
[illegible]	ચોપડી, દફતર.	[illegible]	સરવેથી સરસ.

ધાતુઓ.

[illegible] (૧) પેહેરવું. [illegible] (પ્રયોજય) બીધરાવવું.

[illegible] (૬) સાફ કરવું. [illegible] (૨) મારવું.

[illegible] (૧૦) કાપવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(હું) પક્ષીઓને જોઉં છું.	ફરેદુન બપાવાને નમેછે.
જમશેદ ઘેર જાએછે.	હોમ બીમારીને દુર કરેછે.
ખોદા માણશને બચાવેછે.	અંજુમન ગોફા તરફ જાએછે.
પાદશાહ કાસદને પુછેછે.	(હું) તંદરોસતી માગું છું.
છોકરો ચોપડી લાવતો નથી.	(તમો) ખાણું ખાતા નથી.
દેવો માણશને બીધરાવેછે.	અશોઈ સરવેથી સરશછે.
ઉસતાદ ચેલાને શીખવેછે.	(હમે) કપડાં પેહેરીએ છીએ.

હોરમજદ જરથોશતને બોલાવેછે.

૨. [illegible] કારાંત નામોની બીજી વિભક્તિ.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પુલીંગ.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]

[illegible] કારાંત નાંમોની બીજી બહુવચનનું પ્રત્યય [illegible] લાગતી વખતે શેવટની [illegible] દીર્ઘ થાએછે.

[illegible] ધણી. પુલીંગ.

[illegible]	[illegible} અથવા [illegible]	[illegible] અથવા [illegible]

શબ્દો.

[illegible] તીક્ષણ, સખત.

[illegible] માણશનું નાંમ.

[illegible] ભમરો.

[illegible] બાખીલાન, એક જગાનું નાંમ.

[illegible] જીઆદતી આપનાર, સુખ આપનારી દવા.

[illegible] દુશમન, બખીલાઈ.

[illegible] ઉમરાવ, પટેલ, મોહોળાનો ધણી.

[illegible] બદ, બુરૂં.

[illegible] લોભ.

[illegible] ઉપાધ્યો, દસતુર.

[illegible] હેરેમન.

[illegible] કાંન.

[illegible] છરી.

[illegible] (નપું.) શેહેર.

[illegible] ખરાબ, પાપી.

[illegible] વેહેતું.

[illegible] મેઘ, વાદળાં.

[illegible] વરસાદ.

[illegible] જાંહાં.

[illegible] એને.

ધાતુઓ.

[illegible] (૨) ફુકવું.

[illegible] (આ૦) બદ ચીજનું ઘડવું, બનાવવું.

[illegible] (૧૦) બાંધવું, કેદ કરવું.

[illegible] (૨) જવું, પોંહોંચવું.

[illegible] (પ્રયોજ્ય) વધારવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]*

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [2] [1]

[illegible] [3]

[illegible]

---

* જો [illegible] ની પાસે [illegible] આવેતો તે બંધે જોડાઇને [illegible] થાએછે. [illegible] ની પછી [illegible] આવવાથી [illegible] થયો.

૧ જે બે. ૨ તારૂં, તુંને, તારે વાસતે. ૩ શરીરને.

લોભ ખરાબછે.
(તેઓ) દસતુરને બોલાવેછે.
'કેરેસાની' પાપી પાદશાહછે.
છરી વેહેતી નથી.
કીરીઓ ભમરાને લાવેછે.
ઉમરાવ હેરબદને દેખાડેછે.

હેરેમન સાંપ પેદા કરેછે.
કેરેશાસ્પ પાહાડ આગલ જાએછે.
(બે) દુશ્મનો લડેછે.
બાબીલાન શેહેર છે.
હમો વરસાદ માંગીએ છીએ.

પાઠ ૭ મો.

તરીજી વિભક્તિ—કરણ.

𐬀 અને 𐬌 થી આખર થતાં નામો.

પુલીંગ પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
𐬀 કારાંત.	𐬀 (અથવા અધુરો આકાર).	𐬀𐬉𐬌𐬠𐬌𐬌𐬀	𐬁𐬌𐬱
𐬌 કારાંત.	𐬌 (અથવા અધુરો આકાર).	𐬌𐬠𐬌𐬌𐬀	𐬌𐬱

𐬀𐬉𐬌𐬠𐬌𐬌𐬀, 𐬉𐬌𐬠𐬌𐬌𐬀 અને 𐬁𐬌𐬱 એ પ્રત્યયો 𐬀 કારાંત નામોને લાગતી વખતે તેઓને છેડેનો 𐬀 બદલાઇને 𐬁 થાએછે.

એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
𐬀𐬵𐬎𐬭𐬀	𐬀𐬵𐬎𐬭𐬀𐬉𐬌𐬠𐬌𐬌𐬀	𐬀𐬵𐬎𐬭𐬁𐬌𐬱
𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌	𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌𐬠𐬌𐬌𐬀	𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌𐬱

કોઈબી અક્ષરથી આખર થતાં નપુંસક નામની તરીજીથી તે સાતમી વિભકિત શુધીનાં સઘળાં વચનનાં પ્રત્યયો તે અક્ષરથી આખર થતાં પુલીંગ નાંમોનાં જેવાંજ હોએછે.

શબ્દો.

[illegible] ગારી.
[illegible] આંગલી.
[illegible] હથીઆર.
[illegible] દુશમન, હરીફ.
[illegible] બાલ.
[illegible] ચકર, પઈડું.
[illegible] કાંમ, કરણી.
[illegible] પગ.
[illegible] ઇમાન, વરણ, જાતી.
[illegible] સ્તંભ.
[illegible] બાંધ.
[illegible] ભાળો.
[illegible] મોહોડું.
[illegible] ભારો, બોજો.
[illegible] જમણું, દક્ષીણ.
[illegible] આરાધના.
[illegible] અનાજ, જવ.
[illegible] મોત.
[illegible] જીઆન, નુકસાંન.
[illegible] બેડી.
[illegible] ઢોર.
[illegible] (ઉપસર્ગ) સારૂં, નેક.
[illegible] સાથે.*

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) (૧૦) સાફ કરવું, સરખુ કરવું, હોરવું.
[illegible] (૧) હરાવવું, જીતવું.
[illegible] ([illegible]) મેળવવું.
[illegible] ([illegible]) (૧) વીખેરવું, પાંથરવું.
[illegible] ([illegible]) (૧૦) ટેકાવવું.
[illegible] (૧૦) ખુશાલ કરવું.
[illegible] ([illegible]) ઉત્પન થવું.

---

* એ બીજી અથવા તરીજી વિભકિતવાળાં નાંમની સાથે આવેછે.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

માણુશ મોહોડાંથી બોલેછે.
ઢોરો ચારાથી જીવેછે.
જમણે હાથે ખોરાક ખાઈએ છઈએ.
(તમો) પગે ચાલોછો.
થાંભાઓએ ઘરને ટેકાવેછે.
માણુશો કાંનથી સાંભલેછે.

આરાધનાએ હોરમજદને (હમો બે) ખુશાલ કરીએ છીએ.
(હું) જમશેદ સાથે જાઉંછું.
વરસાદથી અનાજ ઉત્પન થાએછે.
પવીતરાઈથી દેવો દુર થાયછે.†

---

† [illegible]

હથીઆરે પગ કાપેછે.
પેહેલવાન દુશમનને તરવારે મારેછે.
ખાંધે ભારો ઉંચકેછે.

મોતથી નુકસાંન થાએછે.
બેડીથી પાદશાહને બાંધેછે.
ઈમાનને લીધે નેક કાંમો કરેછે.

પાઠ સાતમો.

ચોથી અને પાંચમી વિભકિત.

[illegible] અને [illegible] થી આખર થતાં પુલીંગ નાંમો.

પ્રત્યયો.

		એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
[illegible] કારાંત	ચોથી	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	પાંચમી	[illegible] (અથવા [illegible])	[illegible]	[illegible]

[illegible] ઘોડો.

એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]	[illegible]

		એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
[illegible] કારાંત	ચોથી	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	પાંચમી	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] અથવા [illegible] થી આખર થતાં નાંમોને ચોથી, પાંચમી અને છઠી એકવચનનાં પ્રત્યયો લાગવા આગમચ તે શેવટની [illegible] અથવા [illegible] ની ગુણ થાએછે.

[illegible] પાહાડ.

એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
*[illegible]	[illegible]	[illegible]
†[illegible]	[illegible]	[illegible]

શબ્દો.

[illegible] (નપું.) જનમ.

[illegible] સખત.

[illegible] લડાઈનું મેદાન, લડાઈ.

[illegible] (નપું.) ખોરાક.

[illegible] (નપું.) સખુન, વાત.

[illegible] સરદાર.

[illegible] ઉત્તર દીશા.

---

* [illegible] એ બે સ્વરો જારેભી જોડાએલા આવે તારે તેઓને [illegible] ની બરાબર જાણવા. [illegible]=[illegible]. વળી યાદ રાખવું કે [illegible] ની પુઠે [illegible] આવે તારે તે બંને જોડાઈને [illegible] થાએછે.

† [illegible] એ [illegible] નો બીજો આકાર જાણવો. [illegible]=[illegible]

[illegible] પાહાડ.	[illegible] તમાંમ.
[illegible] બરફ.	[illegible] પાપ.
[illegible] (નપું.) બેઠક, ખુરશી.	[illegible] બાહાદુર.
	[illegible] નમાજ.*
[illegible] હોશંગ.	[illegible] મુબારકબાદી.*
[illegible] (નપું.) રાજધાની.	[illegible] મીનો, ગેબી.
[illegible] (નપું.) બારી.	[illegible] આગળ, અંદર.
[illegible] દીશા, તરફ, અરધું.	[illegible] થી, થકી.
	[illegible] પછી.

[illegible] (૧) બક્ષવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

* એ શબ્દ અવિભક્તિક (indeclinable) છે, અને જે શખસ અથવા ચીજને એ શબ્દ લાગુ પાડવામા આવેછે તે ઘણુંકરીને ચોથી વિભક્તિમાં વપડાએછે.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

પાહાડ ઉપરથી ફરેકુન આવેછે.

તે બેઠક ઉપરથી પડી જાએછે.

જામાસ્પ ઘરમાંથી દોડી જાએછે.

હોશંગને પાદશાહીને વાસતે બોલાઉંછુ.

શેઠને વાસતે ગારો જોડેછે.

ઉત્તર દીશા તરફથી પવન ફુકેછે.

---

૧ સ્થળી.

સરદાર શૂરાઓને એક શેહેરથી બીજે શેહેર[૧] લઈજાયછે.

ઉપાધ્યાને[૨] મુબારકબાદી (આપુંચ.)

મેહેરને નમાજ.

જમશેદને હું વાત કહુંછું.

પાપમાંથી દુખ ઉતપન થાએછે.

ઈનામને વાસતે આપણે સારાં કાંમો કરતા નથી.

પાઠ આઠમો.

છઠી, સાતમી અને આઠમી વિભકિત.

[illegible] અને [illegible] થી આખર થતાં પુલીંગ નામો.

પ્રત્યયો.

		એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
[illegible] કારાંત	છઠી	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	સાતમી	[illegible]†	[illegible]	[illegible]‡
	આઠમી	[illegible] (અથવા અધુરો આકાર).	પેહેલી દ્વિવચન પરમાણે.	પેહેલી બહુવચન પરમાણે.

૧ [illegible] [illegible] એક શેહેરથી બીજે શેહેર.

૨ [illegible]

† [illegible] ની પછી જો [illegible] અથવા [illegible] આવેતો તે બંધે જોડાઈને [illegible], અને [illegible] અથવા [illegible] આવેતો તે બંધે જોડાઈને [illegible] થાએછે.

‡ [illegible] ની આગમચ [illegible] અથવા [illegible] શીવાએ કોઈ બીજો સ્વર આવેતો [illegible] બદલાઈને [illegible] થાએછે. [illegible] + [illegible] = [illegible].

𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀 મરદ.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀𐬵𐬈	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀𐬌𐬌𐬂	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀𐬥𐬄𐬨
	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬈	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀𐬌𐬌𐬋	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀𐬉𐬱𐬎
	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬀	𐬨𐬀𐬭𐬆𐬙𐬂𐬢𐬵𐬋

𐬌 કારાંત નાંમોનાં પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
છઠી	𐬱	𐬂	𐬥𐬄𐬨
સાતમી	𐬀	𐬋	𐬱𐬎
આઠમી	𐬈 અથવા 𐬌	પેહેલી દ્વિવચન પરમાણે.	પેહેલી બહુવચન પરમાણે.

સાતમી અને આઠમી એકવચનનું પ્રત્યય લાગતી વખતે શેવટની 𐬌 નીકલી જાએછે.

𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌 પાહાડ.

𐬔𐬀𐬌𐬭𐬋𐬌𐬱	𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌𐬌𐬂	𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌𐬥𐬄𐬨
𐬔𐬀𐬌𐬭𐬀	𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌𐬌𐬋	𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌𐬱𐬎
𐬔𐬀𐬌𐬭𐬈 અથવા 𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌	𐬔𐬀𐬌𐬭𐬍 અથવા 𐬔𐬀𐬌𐬭𐬌	𐬔𐬀𐬌𐬭𐬀𐬌𐬌𐬋

શબ્દો.

[illegible]	વરચી, વધારે.	[illegible]	પેહેલું.
[illegible]	હજાર.	[illegible]	મકાન.
[illegible]	પાદશાહી.	[illegible]	પાક (અણાજનો)
[illegible]	સરોશ.	[illegible]	માથું (પાપી માણસનું)
[illegible]	હેશમ, ગુસ્સો, ગુસ્સાનો દેવ.	[illegible]	સરવેથી ચઢતું.
		[illegible]	એમાનું કીડું.
[illegible]	કુકર.	[illegible]	વધારે નાશકારક.
[illegible]	ખાડો.	[illegible]	સખત.
[illegible]	જંગલ.	[illegible]	સુકું.
[illegible]	ગુરજ.	[illegible]	માં, તરફ, અં દર, ઉપર.
[illegible]	હથીઆર.		

[illegible] (૧) પકડવું. [illegible] (૧) વસવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible][1]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

માણુશો ગોફામાં રહેછે.

જંગલોમાં વરૂઓ મેંઢાંને બીધરાવેછે.

આ ઘરમાં બે પેહેલવાનછે.[2]

ઈજદોમાં હોરમજદ પેહેલોછે.

જમશેદનો છોકરો શેહેરમાં રાજ કરેછે.

પાહાડ ઉપર બરફ હોએછે.

(તે)હાથમાં દફતર લઈ જાએછે.

(તે)સુકાં લાકડાંનો ભારોલાવેછે.

એક હજાર સ્તંભો[3] આ મકાનને ટેકાવેછે.

ઘોડાઓ ખાડામાં પડેછે.

ફરેદુન પાદશાહોમાં વડોછે.

---

૧ તું ને. ૨ [illegible] (એ) છે. ૩ [illegible]

મુખ્ય વપરાશમાં આવતાં ક્રિયાવિશેષણો.

[illegible] , [illegible] હીઆં.	[illegible] , [illegible] પછી.
[illegible] કાંહાં.	[illegible] જલદી, તરતજ.
[illegible] કારે.	[illegible] , [illegible] ખચીત, ખરેખર.
[illegible] હવડાં.	[illegible] એકદમ.
[illegible] એમ, તેમ.	[illegible] તારે.
[illegible] જેમ.	[illegible] એ પરમાણે.
[illegible] કેમ.	[illegible] , [illegible] માં, નહી.
[illegible] , [illegible] , [illegible] નહીં, નથી.	[illegible] પેલીમેર.
[illegible] , [illegible] કારે, જારે.	[illegible] આગમચ.
[illegible] એ મુજબ, તેમ.	

પાઠ ૯ મો.

આત્મનેપદ. વર્તમાનકાળ.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible] (?)	[illegible]
બીજો પુરૂષ.	[illegible]		[illegible]
તરીજો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
			અથવા [illegible]

[illegible] આરાધના કરવી.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible] (?)	[illegible]*
બીજો ,,	† [illegible]		[illegible]
તરીજો ,,	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ધાતુઓ.

[illegible] (૧) ઇજવું, આરાધવું.
[illegible] (૧) કેહેવું.
[illegible] (૪) જનમવું.
[illegible] (૪) વીચારવું.
[illegible] (૧) પસંદ કરવું.
[illegible] (૬) લડાઈ કરવી.
[illegible] ([illegible]) મસલહત પુછવી.
[illegible] (૬) ઇછવું.

શબ્દો.

[illegible] મજહબ, ધરમ.
[illegible] ચેહેરો, દેખાવ.
[illegible] દાહાપણ, જ્ઞાન.
[illegible] પોષણ.
[illegible] બાહાદુર.
[illegible] શૂરો.
[illegible] સરદાર.
[illegible] કેરશાસ્પ.
[illegible] માણસનું નામ.
[illegible] નેક કરણી, સદાચરણ.
[illegible] સારા વીચાર, નેક મનશની.
[illegible] [illegible] જોહાક.
[illegible] ખુબસુરત.

---

* કાએદા પરમાણે [illegible]

† જંદમાં [illegible] ની આગમચ કે અથવા પછવાડે [illegible], [illegible] અને [illegible] શીવાએ કોઈબી સ્વર કે અર્ધસ્વર બંને બાજુએ આવે તો આગલા સ્વર તથા [illegible] ની વચમાં ઉપલાં બંને ([illegible] અથવા [illegible]) માંનું એક અનુસ્વાર દાખલ થાએછે.
(શે૦ દા૦ નું જં૦ વ્યા૦ સફે ૧૫ મે.)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૧ 'એ જણુ જનમેછે.' આખ્યાને લગતા ક્રિયાપદોનું રૂપ લેતી વખતે [illegible] ધાતુમાંનો [illegible] નીકળી જાએછે.

૨ તે, પેલું.

૩ 'હું વખાણ કરૂંછું.' જંદમાં કેટલીએક વખતે [illegible] તથા [illegible] ની પાસે કોઈ બીજો સ્વર આવેછે, તારે એક ફાલતુ [illegible] વચમાં દાખળ કીધેલી હોએછે, કે જેથી તે બંધે સંધાઈને [illegible] થવાને બદલે [illegible] કરી થાએછે. (શિ૦ દા૦ જં૦ વ્યા૦ સફે ૭ મે.)

શૂરાઓનો સરદાર મેદાનમાં જોહાક સાથે લડેછે.
પાદશાહ ઉમરાવ[4]ની સલાહ પુછેછે.
દેવોનાં માથાંમાં તરવાર દાખલ થાએછે.
હોરમજદનાં પેગમબરે[5] જરથોશતની હમો ઈજશને
કરીએ છીએ.
હું સારા વીચાર[6]ની વખાણ કરૂંછું.
ખરાબ માણસ એમ વીચારેછે.
ફ્રેરશાસ્પના બે ખુબસુરત છોકરા જનમેછે.
હોમનું ગ્નાન પવીતરાઈની પુઠે આવેછે.
જેમ હોરમજદ કહેછે તેમ હમો કરીએ છીએ[7]
બપાવાને વાસતે મકાન ચાહેછે.

પાઠ ૧૦ મો.

ઓ લીં ગ નાં મો.

પેહેલી અને બીજી વિભકિત.

(ક) [illegible] કારાંત નામોનાં પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

---

૪ [illegible] ૫ [illegible] ૬ [illegible] ૭ [illegible]

[illegible] જાહુડ.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

(ખ) [illegible] કારાંત નામોનાં પ્રત્યયો

પેહેલી.	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
બીજી.	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible] અથવા [illegible]

[illegible] સ્ત્રી.

પેહેલી.	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
બીજી.	[illegible]	”	”

(ગ) [illegible] કારાંત નામોનાં પ્રત્યયો.

પેહેલી.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
બીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]

[illegible] દુવા.

પેહેલી.	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
બીજી.	[illegible]	”	”

જંદમાં [illegible] કારાંત સ્ત્રીલીંગ નાંમો મલતાં નથી, પણ [illegible] કારાંત નાંમોને જો સ્ત્રીલીંગ કરવાં હોએતો શેવટનો [illegible] બદલીને [illegible] કરવો પડેછે.

શબ્દો.

[illegible] દીન, ધરમ.

[illegible] માજદીઅશની, ખોદાપરસતી.

[illegible] સજા.

[illegible] લશકર.

[illegible] વીઘન, આફત.

[illegible] કુસતી.

[illegible] ગાથા, કવીતામાં જોડેલી બંદગી.

[illegible] કુતરી.

[illegible] દુનીઆ, પેદાએશ, વાડો.

[illegible] અમરગ.

[illegible] સોહામણું, ખુબસુરત.

[illegible] પરી.

[illegible] જાહાડ.

[illegible] જાત.

[illegible] બરદાસત કરનાર, સહણ કરનાર.

[illegible] સાત ભાગવાળું.

[illegible] મોહોટાઇ, બુજોરગી.

[illegible] અરશીસવંગ, લક્ષ્મી.

[illegible] છોકરી, બચ્ચરી.

[illegible] વાંજની.

[illegible] તેશતર, સેતારાનું નાંમ.

[illegible] ફ્રેરોહર, આત્મા.

[illegible] મદદ.

[illegible] લાકડી.

[illegible] જીભ, જબાં.

[illegible] પૃથ્વી, ધરતી.

[illegible] માતા, માએ.

[illegible] અરદુઇસુર, નદીનું નાંમ.

[illegible] ગરમ.

[illegible] દેડકો.

[illegible] ખુશરો.

[illegible] તંદરોસ્તી આપનાર.

[illegible] કેરબંદ.

[illegible] હલકામાં હલકું.

[illegible] સેતાએશ, સ્તુતી.

[illegible] જમીન.

[illegible] આપખ્તીઆર પાદશાહ.

[illegible] બદ વીચાર.

ધા તુ ઓ.

[illegible] (૨) જવું.

[illegible] (૧૦) રામશની કરવી.

[illegible] (૧) સજાવાર થવું.

[illegible] (૬) પેદા કરવું.

[illegible] પેહેરવું, બાંધવું.

[illegible] ([illegible]) ઉગવું.

[illegible][1]

[illegible]

[illegible]

[illegible][2]

[illegible]

---

૧ કાપી કાહાડેછે, કોતાહ કરેછે.   ૨ સઘળી જાતનાં.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૩ હોમની સ્તુતી. ૪ હજારે (ખરાબ ચીજો) ને મારવાને.
૫ જે સાત ખંડોમાં વેહેચાએલીછે તે. ૬ જે.
૭ લાંબો વખત સુધી. ૮ જેનું.
૯ શેહેરનો માલેક, હાકેમ.

હમો(બે જણ) ગાથા ભણીએચ.
હું માજદીઅશની દીનની વખાણ કરૂંચ.
તમો અશોઈની પેદાએશનો નાશ કરોછો.
લશકર જંગલમાં પોહોંચેછે.
કુતરી મોહોડાંમાં દેડકો લઈ જાએછે.
ગરમ ખાણાંથી જબાં દાજેછે.
આ[૧૦] ઘરમાં અરશીસવંગ રહેછે.
બે બાએડીઓ કુસતી બાંધેછે.
પૃથવી માણશ જાતની માતાછે.
છોકરીઓ એક ઈનામ માંગેછે.
હોરમજદની સ્તુતી તમામ આફતોને દુર કરેછે.
બદકાંમોની[૧૧] આ[૧૨] સજા છે.
પૃથવી ગોળ છે.
ઓ પાદશાહ ! મોહોટાઈ તુંને[૧૩] સજાવારછે.
પાહાડ ઉપર જાહાડો ઉગેછે.
જમીન[૧૪]ઉપર આપખતીઆર પાદશાહ (હોઉં તેમ) ચાલુંછું.
ફરોહરો માણશને મદદ કરેછે.
ખુસરો પેહેલે[૧૫] લાકડી મારેછે[૧૬].

પાઠ ૧૧ મો.

તરીજી, ચોથી અને પાંચમી વિભક્તિ.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
તરીજી.	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible]	”	[illegible]
પાંચમી.	[illegible]	”	[illegible]

૧૦ [illegible] ૧૧ [illegible] ૧૨ [illegible] ૧૩ [illegible]
૧૪ [illegible] ૧૫ [illegible] ૧૬ [illegible]

[illegible] થી આખેર થતાં સ્ત્રીલીંગ નાંમોને તરીજી, ચોથી, પાંચમી અને છઠી એકવચનનાં પ્રત્યયો લાગવા આગમચ સેવટના [illegible] અને પ્રત્યયની વચે એક [illegible] દાખલ કરવામાં આવેછે. અને [illegible] થી આખેર થતાં નાંમોને ઊપલીજ વિભક્તિનાં પ્રત્યયો લાગવા આગમચ એક [illegible] વધારવામાં આવેછે. પણયાદ રાખવું, કે ઊપર જણાવેલો [illegible] વધારતાં પેહેલાં શબ્દની છેડેના [illegible] નો [illegible] થાએછે.

[illegible] જાહાડ.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
તરીજી.	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
પાંચમી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] સ્ત્રી.

તરીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible]	”	[illegible]
પાંચમી.	[illegible]	”	[illegible]

[illegible] દુવા. (પુલીંગ પરમાણે.)

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
તરીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible]	,,	[illegible]
પાંચમી.	[illegible]	,,	,,

શબ્દો.

[illegible] મીઅજદ, ઉંચો અથવા ઇજ્જેલો ખોરાક.

[illegible] પાકીજગી.

[illegible] જોર, કીરીઆ, કીરીઆનો સામાન.

[illegible] ભલો, પવીતર.

[illegible] ફાયદો.

[illegible] દોડતી.

[illegible] જામાશ્ય.

[illegible] દુવા, પીઆર.

[illegible] વેસ્યા.

[illegible] રકાબી.

[illegible] કન્યા, છોકરી.

[illegible]—[illegible] ગરોસમાન.

[illegible] દાહયો.

[illegible] માંથરેવાણી, ભેદનાં કલાંમ.

[illegible] ઓરતની સુરતનાં એક ફરેસતાનું નાંમ.

[illegible] ઓરત.

[illegible] ઉંડ.

[illegible] સખાવત.

[illegible] માંખ.

[illegible] દોશતી.

[illegible] સુનાનું.

[illegible] ઓ, અરે.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) રક્ષણ કરવું. [illegible] ([illegible]) ચોરી લઈજવું.

[illegible] ([illegible]) ખાઈજવું, ગળી જવું. [illegible] (૧૦) ખુશી કરવું.

[illegible] ([illegible]) (૧૦) પરણવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible] [2] [illegible]

[illegible] * [illegible] [2] [illegible] [3] [illegible]

[illegible] [4]

[illegible] [5]

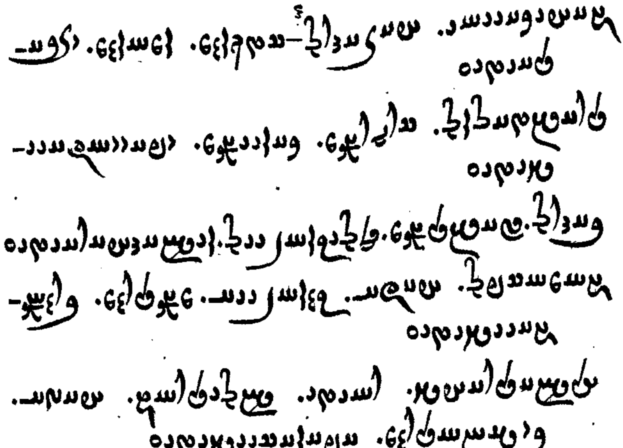
---

* [illegible] કારાંત નાંમોને વ્યંજનથી શરૂ થતું પ્રત્યય લાગતી વખતે કાએદા પરમાણે જો કે શેવટની [illegible] રેહેવી જોઇએ તો પણ અવસ્તાના પુસ્તકોમાંતો ઘણુંકરીને સઘલે ઠેકાણે [illegible] મલેછે.

૧ [illegible] ની જગાએ. ૨ [illegible] ને બદલે. ૩ મને.

૪ અરથઃ—નેક કુવાના બદલામાં તંદરોસતી આપેછે.

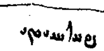
૫ અરથઃ—હોરમજદના પેદા કીધેલા ઓરતની સુરતના ફરેસતાઓને તે આરાધેછે.

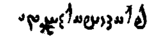

તે વેશ્યાને એક સુનાની રકાબી બખશેછે.
તે બે ઓરતોને માટે એક બેઠક ઘડેછે.
પૃથ્વી ઉપરથી પવીતર (લોકો) ના આતમાઓ ગરો-
સમાનમાં જાએછે૭.
માખીઓ તે કાચબાને ખાઈ જાએછે.૮
દોસતીથી પીઆર ઉતપન થાએછે.
તે માને વાસતે એક ખુરશી લાવેછે.
જાહાડ ઉપરથી એક પક્ષી પડેછે.
તે પવીતરાઈથી બપાવાને ખુશી કરેછે.
ખુબસુરત કન્યાઓ સાથે અરશીસવંગ આવેછે.
વરૂઓ વાડાઓમાંથી ઉંદોને ઘસડી લઈ જાએછે.૯

---

૬ હજાર થાંભોવાળું.

૭

૮

૯

પાઠ ૧૨ મો.

છઠી, સાતમી અને આઠમી વિભક્તિ.

[illegible] અને [illegible] થી આખર થતાં નામોનાં પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
છઠી	[illegible]	[illegible]	[illegible]
સાતમી	*[illegible] અથવા [illegible] ([illegible] કારાંતમાંજ.)	[illegible]	[illegible]
આઠમી	[illegible] અથવા [illegible]	પેહેલી દ્વિવચન પરમાણે.	પેહેલી બહુવચન પરમાણે.

[illegible] કારાંત નાંમોને સાતમી એકવચનનું, છઠી તથા સાતમી દ્વિવચનનું અને છઠી બહુવચનનું રૂપ આપતી વખતે છેડેનો [illegible] બદલાઇને [illegible] થાએછે; અને આઠમી એકવચનનું પ્રત્યય લાગતી વખતે શેવટનો [illegible] નીકલી જાએછે.

[illegible] કારાંત નાંમોને આઠમી એકવચનનું રૂપ આપતી વખતે [illegible] કાહાડી નાખીને તેને બદલે [illegible] મુકવી, અને જે જે ઠેકાંણે [illegible] પ્રત્યય લગાડવાનું જણાવીઉંછે તાંહાં શેવટની [illegible] કાહાડી નાખવી.

---

* જુવો Schleicher ની Indogermanischen Sprachen ને સફે ૬૧૮ મે.

[illegible] જોહુડ.

છઠી	[illegible]	[illegible]	[illegible]
સાતમી	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]	[illegible]
આઠમી	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] સ્ત્રી.

છઠી	[illegible]	(મળતો નથી.)	[illegible]
સાતમી	(મળતો નથી.)	„	[illegible]
આઠમી	[illegible]	પેહેલી દ્વિવચન પરમાણે.	પેહેલી બહુવચન પરમાણે.

[illegible] દુવા. (પુલીંગ પરમાણે.)

શબ્દો.

[illegible] વધારો, જીઆદતી.

[illegible] ઓરતનું નામ.

[illegible] સ્ત્રી, ઓરત.

[illegible] પવીતર સ્ત્રી.

[illegible] ચાલચલણ, કરતુક.

[illegible] ઉગણી, પાક.

[illegible] નજર.

[illegible] ઇનસાફ ઉપર મ-વકલ ફરેસતો.

[illegible] ગુસ્તાસ્પ.

[illegible] ટોલો, પેદાએશ.

[illegible] બચાવનારી.

[illegible] તેજ, પરકાશ.

[illegible] હીમત.

[illegible] ડરામણું, ભયંકાર.
[illegible] ઉતમ, સરવેથી સરસ.
[illegible] લડાઈ.
[illegible] કેટલાં.
[illegible] જોરાવર, કદાવર, મોહોટું, સખત.
[illegible] અંદર, વચમાં.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) (૧) કોતાહ કરવું, ઘટાડવું.
[illegible] (૧) સંતાડવું.

[illegible]

---

૧ કીઉં, શું. ૨ પુછેચ, તલાસ કરેચ, ખોળ કરેચ.
૩ એ શબ્દ બેકાએદે વપરાએલોછે. કાએદા પરમાણે પેહેલી વિભક્તિમાં આવવો જોઈએ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ફરોહરોનાં તેજથી હું આકાશને ટેકાઉંછું.

હીઆં તે ઓરતોનાં પોષણને માટે ઘણી જાતના[6] જાહાડો ઉગેછે.

લડાઇના સંકટને તમો તાલોછો.

તેઓ ભયંકાર લડાઇઓમાં લડેછે.

જમશેદની છોકરીના ફરોહરને હમો આરાધીએ છીએ.

ઓ ખુબસુરત ફરેની હું તુંને તેડુંછું.

ઓ સરવે ઓરતોની પાસબાની કરનાર હું તુંને વખાંણુંછું.

---

૪ માંએ (ના પેટ) માં.

૫ અરથઃ—અરદુઇસુરની ફીરીઆ ફીધેલું ખાણું ખાએછે.

૬ [illegible]

ઓરતોમાં હીંમત નથી.

(આ) વાડાઓમાં ચોરો વસેછે.

ચોર તે છોકરીને જાહાડોમા સંતાડેછે.

માંખની કેટલી જાતછે.

પાઠ ૧૩ મો.

પેહેલો અથવા અપૂર્ણ* ભૂત (Imperfect) કાળ.

પરસ્મૈપદ. પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજો પુરૂષ.	[illegible]		[illegible]
તરીજો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] લઈજવું.

પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજો પુરૂષ.	[illegible]		[illegible]
તરીજો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

* જો કે વ્યાકરણમાં બીજા ભૂતકાળથી છુટો પાડવાની નેમથી એ કાળને અપૂર્ણ ભૂતકાળ ગણીઓછે, તોપણ એ કાળમાં રૂપાખ્યાન થએલાં ક્રિયાપદનો અરથ ગુજરાતીના અપૂર્ણ ભૂતકાળ જેવો નહી, પણ ભૂતકાળના જેવોજ થાએછે.

શબ્દો.

[illegible] ઇરાન.

[illegible] પેહેલું.

[illegible] હોરમજદી.

[illegible] જરથોશતી.

[illegible] ફરાગતી.

[illegible] વરધી.

[illegible] તનોમંદ, ખાકી.

[illegible] મજદ, મહાગ્નાની.

[illegible] (indeclinable) દરોસતી.

[illegible] માણસનું નામ.

[illegible] પાદશાહ, હાકેમ.

[illegible] સાંપ, નાશકરનાર, હેરેમન.

[illegible] બુરી રાહપર ચાલનાર, જુદદીન.

[illegible] ગુસ્સાનો દેવ.

[illegible] અદેખાઇનો દેવ, બદફેલીનો દેવ.

[illegible] ગુનેહગાર.

[illegible] ગુજરેલું.

[illegible] આલસુ.

[illegible] (ક્રિ. વિ.) તરત.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) (૧) જોવું. [illegible] (૧) વધારવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૧ તેને.   ૨ ઓ દાદાર, ઓ પેદા કરનાર.

૩ એ શબ્દની શરૂવાતમાં જે 𐬀 છે તેને આગમ (Augment) નો 𐬀 કહેછે; અને જોકે સંસ્કૃતમાં દરેક ભૂત-કાલના રૂપ આગલ એ 𐬀 (अ) વધારવામાં આવેછે, તોપણ જંદમાં એ કાએદો સઘળે ઠેકાણે જરવાએલો જણાતો નથી. જંદમાં થોડાજ દાખલાઓમાં એ 𐬀 મલી આવેછે.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

હમોએ એક હજાર સાંપ મારીઆ.

તેણે ગુનેહગારના (બે) હાથ બાંધીઆ.

હું ફરેદુનની આગલ ગીઓ, અને તેને મેં આ વાત કહી.

તેહારે મેં તંદરોસ્તી આપનારાં જાહાહો ઉત્પન કીધાં.

તેં તારૂં ખાણું વેશ્યા સાથે ખાધું.

હમો (બે) તેને અંજુમનમાં લઈ ગયા.

(તે બે જણે) પેગમબર જરથોશતને પુછીઉં.

---

૪ આએ, તે. ૫ [illegible] ૬ પાંણીઓ.

૭ અરથઃ—તે જલદી થયું, કાંઈ વાર લાગો નહી.

૮ કોણ. ૯ તે. ૧૦ [illegible] અથવા [illegible] તે હતું.

૧૧ મારૂં, મારે વાસ્તે, મને.

મેં માણુશ અને બોજો ઉંચકનારાં પ્રાંણીઓ[૧૨] પેદા કીધાં.

તેઓએ તરત મારી ગારી જોડી.

મેં જોયો તારે તે પરવારતો હતો.

(હમો બે જણે) ઘણીજ સરસ જીંદગી ભોગવી.[૧૩]

જમશેદે મારી દુનીઆને વધારી.

તેં જરથોશતને દીન દેખાડી.

તેઓનાં તેજથી મેં પૃથ્વીને ટેકાવી.

તેઓંએ પોતાની લાકડીઓથી હમારી તરવારો ભાંજી નાખી.[૧૪]

પાઠ ૧૪ મો.

અપૂર્ણ ભૂતકાળ. આત્મનેપદ.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]		[illegible]
બીજો પુરૂષ.	[illegible]		[illegible]
તરીજો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
			અથવા [illegible]

---

૧૨ [illegible] ૧૩ અરથ:—[illegible] [illegible] [illegible]

૧૪ [illegible]

[illegible] વીચારવું.

પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]		[illegible]
બીજો ,,	[illegible]		[illegible]
તરીજો ,,	[illegible]	[illegible]	[illegible]

શબદો.

[illegible] પોરોશસ્પ, જર-થોશતના બાપનું નાંમ.

[illegible] દેવથી અલગ, ખોદાઈ.

[illegible] વશ કીધેલું, હરાવેલું.

[illegible] મૂર્ખ, બેવકુફ.

[illegible] ચલકતું, નુરાંની.

[illegible] બાહેર.

[illegible] પાદશાહ જંમશેદ-નો અલકાબ, નેક ટોળાંવાલો.

[illegible] હોકમ, શીખાંમણ.

[illegible] ચકર, દોર, રાજ.

[illegible] ફુરસ્બંદી, ઈસ્તાન.

[illegible] બીછાંનું, સજાદો.

[illegible] એક, એખલું.

[illegible] શો.

[illegible] (૧૦) છેડો લાવવો.

[illegible] ([illegible]) પડી ભાગવું, નમી પડવું, દુર થવું.

[illegible] ([illegible]) મરવું.

[illegible] (૨) રડવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૧ તું, તેં.　　　　　　　　૨ તે, પેલા.

૩ કોણુને માટે.　૪ મને.　૫ ([illegible]) [illegible] + [illegible]

૬ કોણ, કોણે.　　　　૭ હમોને, હમારૂં, હમારે વાસ્તે.

* બીજા વર્ગનો ધાતુ હોવા છતાં એ શબ્દમાં ગુણ થાએલી મળેછે.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

એ જરથોશત, માણશોનાં સુખને કીજે પોરોશસ્પનાં ઘરમાં તું જનમીઓ.

શાગેરદોએ શીખાંમણ સાંભલી, અને દીન કબુલ કીધી.

તે સુનાના ઇસ્તાંન ઉપર ઉભો, અને આ પરમાણે[૧૫] બોલીઓ.

---

૮ તેને. ૯ કન્યાઓ. ૧૦ શો ચેલાવાલો.

૧૧ [illegible]

૧૨ [illegible] આ જમીન ઉપર.

૧૩ તેનું, તેને વાસ્તે. ૧૪ ઓરેહ, નુર, તેજ.

૧૫ [illegible] એ પરમાણે.

તે પક્ષીના આકારમાં ઉડી ગયો.

હું બે સુનેરી હથીઆર લાવીઓ, અને જમશેદને આપીઆં.

જરથોશતે હોરમજદને પુછીઉં, તારે હોરમજદે જવાબ વાલીઓ.

નેક ટોળાંવાલો જમશેદ ઈરાનમાં જનમીઓ.

હું તે ગુનેહગારને પાદશાહની નજદીક લઈ ગયો.

તેણે ખાકી પેદાએશમાં પેહેલે અશોઈની તારીફ કીધી.

શીક્ષક બે વીદીઆરથી સાથે આવ્યો.

પાઠ ૧૫ મો.

› અને ẟẟ (અથવા)) થી આખર થતાં

પુલીંગ નાંમો.

› થી આખર થતાં પુલીંગ તથા નપુંસક નામોની (તરીજી અને સાતમી એકવચન શીવાએ) વિભકિતનાં પ્રત્યયો ı કારાંત નામનાં પ્રત્યયો જેવાંજ હોએછે; ફરક માતરે એટલોજ કે જાંહાં જાંહાં ı કારાંત નામોમાં ı, ૯, ૪૭ અથવા —ııı થાએછે, તાંહાં તાંહાં › કારાંત નામોમાં ›, ૧, ૨ અથવા —››› કર-

વામાં આવેછે; અને જે પ્રત્યયો લાગવા આગમચ ૭ કારાંત નાંમોમાં ૭ ની ગુણા થાએછે તેજ પ્રત્યયો લગાડવા આગમચ ૧ કારાંત નાંમોમાં ૧ ની પણ ગુણા કરવામાં આવેછે.

ૠ થી આખર થતાં પુલીંગ નામોને પેહેલી વિભકિતનાં સઘલાં વચનોનાં તથા બીજી એકવચન અને દ્વિવચન અને કેટલીએક વખતે બહુવચનનાં પ્રત્યયો લાગતી વખતે શેવટના સ્વરની વિકલ્પે ગુણા કે વૃદ્ધી થાએછે; પણ સગાઈ (જેવાં કે મા, બાપ, ભાઈ, ઈત્યાદી) નો અરથ કરનારાં નાંમોમાં તો માતર ગુણાજ થાએછે. વળી તરીજી, ચોથી અને પાંચમી દ્વિવચન, તથા તરીજી, ચોથી, પાંચમી, છઠી અને સાતમી બહુવચનનાં પ્રત્યયો લાગતી વખતે તે ૠ ની ગુણા કરીને એક ૬ વધારવામાં આવેછે. એજ નામોની પેહેલી એકવચનમાં શેવટનો) અને વિભકિતનું પ્રત્યય બંધે પડી જાએછે. આઠમી એકવચનમાં ગુણા થાએછે.

યાદ રાખવું કે, કોઈબી વ્યંજનથી આખર થતાં નાંમો) કારાંત નાંમનીજ વિભકિતનાં પ્રત્યયો લઈ શકેછે.

[illegible] સરદાર.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]
બીજી.	[illegible]	,,	[illegible], [illegible] અથવા [illegible]
તરીજી.	[illegible]*	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible] અથવા [illegible]	,,	[illegible]

[illegible] કારાંત નપુંસક.

[illegible] દારૂ.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]
બીજી.	,,	,,	,,

બાકી પુલીંગ પરમાણે.

---

* [illegible] અથવા [illegible] ની પછી [illegible] આવેતો તે બદલાઈને [illegible] થાએછે.

[illegible] થી આખર થતાં પુલીંગ નાંમો.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]*
તરીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] સ્તુતી કરનાર.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
બીજી.	[illegible]	,,	,, અથવા [illegible]†
તરીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible]	,,	[illegible]

શબ્દો.

[illegible] આ દુનીઆનો ગુરૂ.‡ — [illegible] દેશ, ખંડ.

[illegible] સસરો.

---

* એકપદી (monosyllabic) બોલોમાં. જેમકે— [illegible], [illegible]

† [illegible] ની પછી જો કોઈ સ્વર આવેતો તે [illegible] બદલાઈને [illegible] થાએછે; અને જો [illegible] ની આગમચ [illegible] આવેલો હોએતો તે [illegible] નો [illegible] થઈ જાએછે, પણ જો એ [illegible] ની આગમચ [illegible] અથવા [illegible] જોડાએલો હોએતો એ ફેરફાર થતો નથી.

‡ Temporal lord.

પેલી દુનીઆનો ગુરૂ. §

તીર.

કમાંન.

પાસબાંની કરનાર.

બનાવનાર.

લોઢાંની દેગ.

ખોરાક.

આંગલ, એક માપનું નામ.

તખ્ત, જગા, બેઠક, વખત.

પશુ, પલાએલાં જાનવર.

બાજુ.

છોકરો.

જાદુ.

ગનેઆત, વરણ, શેહેર, ગાંમ.

જવાન, પુરતી વયનું.

લાકડું.

જોડકું.

ઉંડાઈ.

માશુક.

મરદ.

બકરાં, મેંઢાં.

જમાઈ.

આપનાર, પેદા કરનાર, દાદાર.

જરીઆંન.

પોતાનું.

ઓલાદ, વંશ.

ચોખ્ખું, પાક.

આતશ.

બાપ.

મા.

ભાઈ.

રાખનાર, ધણી, માલેક, સ્વાર.

સંભાલ રાખનાર.

રક્ષણ કરનાર.

વરેઘી કરનાર.

ઘણુંજ નેક.

બે.

આગલની માફક.

કેડેથીભી.

---

§ Spiritual lord.

[illegible] ([illegible]) વેહેંચી આપવું, ભાગ પાડવા.

[illegible] (૨) બેસવું.

[illegible] ([illegible]) ખોદવું.

[illegible] (૬) મારીનાખવું, નાશ કરવો.

[illegible] ([illegible]) એકઠું થવું, ભેગું થવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [1] [illegible]

[illegible] [2] [illegible]

[illegible] [3] [illegible]

[4] [illegible]

---

૧ પાંણીઓને. ૨ તેઓનું.

૩ બેસાતરાં, ચૌદ. ૪ એઓ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૫ પેદાએશોને.   ૬ જતાં.   ૭ નેમ ચુકનારા·

૮ (પેહેલી એકવચન, 1 કારનો અપવાદ).

[illegible]

[illegible]

[illegible] [૯]

[illegible]

હોરમજદ્દ આ દુનીઆનો અને તેમજ પેલી દુનીઆનો ગુરૂછે.

દુશમનોના તીર નેમ ચુકી ગયા.

ખોદા તનોમંદ દુનીઆનો પાસબાની કરનારછે.

પશુઓ ખોરાકથી જીવેછે.

તેણે છરીવડે બે આંગલાં કાપીઆં.

ફરેદુન સુનેરી તખ્ત ઉપર બેઠો.

તેણે જોરાવર બાજુથી એક લાકડી બાંધી.

ઘણા બાહાદુર જવાંનો આ શેહેરમાં વસેછે.

તે લાકડાંને વાસતે જંગલમાં જાએછે, અને જાહાડો કાપેછે.

આતશે તે શેહેરમાં સઘલાં પશુઓનો નાશ કીધો.

મારો બાપ ઈરાણથી મારા ભાઈ સંગાથે આવ્યો.

પાદશાહો માણુશનું આફતમાં રક્ષણ કરેછે.

ચોર તેની માને કડુવા દેછે.

તે પોતાના છોકરાઓને માટે ગુજરાંન શોધેછે.

---

૯ તેઓ.

તેણે ભલા મરદોને પોતાનું જરીઆન આપ્યું.
બાહાદુર મરદો ભેગા થાએછે.
જરથોશતે જાહેર[1] કીધું કે 'અશેમવોહુ' ઘણીજ નેક (બંદગી) છે.

પાઠ ૧૬ મો.

[illegible] અને [illegible] (ી) થી આખર થતા પુલીંગ શબ્દોની બાકીની વિભક્તિઓ.

[illegible] દુનીઆ (પુલીંગ).

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પાંચમી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
છઠી.	[illegible] *	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
સાતમી.	[illegible] અથવા [illegible] અથવા [illegible]	[illegible] અથવા † [illegible]	[illegible]

---

1 [illegible] જાહેર કીધું.

* [illegible] એ [illegible] નો બીજો આકાર જાણવો.

† [illegible] હેવા આકારની પાસે કોઈબી સ્વર કે અર્ધ સ્વર આવે તારે નાંકિનો [illegible], [illegible] ની વચમાં આવી જાએછે.
(ઝે૦ દા૦ નું જં૦ વ્યા૦ સફે ૧૫ મે.)

આઠમી.	[illegible] અથવા [illegible]	પેહેલી દ્વિવચન પરમાણે.	પેહેલી બહુવચન પરમાણે.

[illegible] થી આખર થતાં નામો.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પાંચમી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
છઠી.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
સાતમી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
આઠમી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] દાદાર (પુલીંગ.)

પાંચમી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
છઠી.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]
સાતમી.	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]	[illegible]
આઠમી.	[illegible]	પેહેલી દ્વિવચન પરમાણે.	પેહેલી બહુવચન પરમાણે.

શબ્દો.

[illegible] (નપું.) તળીઉં.

[illegible] (પુ.) દુનીઆ.

[illegible] (વિ.) ઘણુંજ ખરાબ.

[illegible] (પુ.) ગેબી, મીનો.

[illegible] (પુ.) ઘણોજ વરધી કરનાર.

[illegible] (વિ.) નાખુશ, આજુરદા થએલું.

[illegible] (સ્ત્રી.) હરીફાઈ.

[illegible] (પુ.) ચોર.

*[illegible] સુરજ.

[illegible] (નપું.) ફતેહ.

[illegible] (પુ.) એક ટોળાનું નાંમ.

[illegible] (પુ) તુરકસ્તાંન.

[illegible] (વિ.) તુરાણી.

[illegible] (વિ.) કુળવંત.

[illegible], [illegible] (વિ.) નેક.

[illegible] (પુ.) અકલ.

[illegible] [illegible] જમીન ઉપર.

[illegible] જુમલે, એકદમ.

[illegible] (વિ.) ઘણુંજ ઉંચું.

[illegible] (વિ.) રાતને લગતું, રાત્રીક.

[illegible] (નપું.) અંધારૂં.

[illegible] (પુ.) ઉપરી, પરીક્ષક.

[illegible] (પુ.) હીંદુસ્થાન.

[illegible] (પુ.) ફીનો.

[illegible] (પુ.) તારો.

[illegible] (વિ.) પૂર્વ.

[illegible] (પુ.) હરીફ, દુશમન.

[illegible] (પુ.) માણશનું નામ.

[illegible] (વિ.) બાહેલું, અપવીતર.

[illegible] (પુ.) માણશનું નામ.

[illegible] (વિ.) હોરમજદે પેદા કીધેલું.

[illegible] તાંહાં.

---

* [illegible] થી આખર થતા બોલો હમેશાં અવિભક્તિક (indeclinable) હોએછે.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) નીચે જવું, ઉતરવું.
[illegible] ([illegible]) મુકવું.
[illegible] ([illegible]) (પ્રયોજ્ય) સલગાવવું.
[illegible] (૧) દોડવું, કાઢું કરવું, ગેરત થવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૧. કહેવત.

૨. તમો.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

* કેટલીએક વખતે [illegible] ને બદલે [illegible] પ્રત્યય ની વપરાએછે.

૩ પેલા (બે) થી.   ૪ જેને.

તારે જરતોશત બોલીઓ (કે) નમાજ હોમને; મજદના પેદા કીધેલા નેક હોમ, હું તારી સ્તુતી કરૂંછું.

તમાંમ મીનો ઈજદોમાં હોરમજદ પેહેલોછે.

મારા બાપની તરફથી એક કાસદ આવ્યો.

તેના ભાઈની બઈરી કુળવંતીછે.

દશ હજાર માણુશો તે લડાઈમાં લડયાં, અને તુરાંણીઓને હરાવ્યા.

ઓ કીરતાર! તું મને જુલમગારોનાં સંકટથી બચાવેછે.

આ ગામમાં ગુસ્તાસ્પે માજદીઅશની દીન ફેલાવી.

માણુશ અકલથી સપેનામીનોની પેદાએશોનો † સરદારછે.

હમો દુશમનથી દુર બેઠા.

મેં તેના છોકરાના હાથમાં એક ચોપડી જોઈ.

હમો ઈજદો તેઓની બાજુઓમાંથી જોર દુર કરીએ છીએ.

પાઠ ૧૭ મો.

[illegible] થી આખર થતાં પુલીંગ નાંમો.

[illegible] થી આખર થતાં નાંમોની પેહેલી એકવચનમાં વિભકિતનું પ્રત્યય અને શેવટનો [illegible] બંધે પડી

---

† [illegible] [illegible] [illegible] સપેનામીનોની પેદાએશોનો.

જાએછે. પેહેલીનાં સઘલાં વચનોમાં તથા બીજી એકવચન અને દ્વિવચન અને કેટલીએક વખતે બહુ વચનમાંભી ઊપાંત્ય [illegible] નો વિકલ્પે [illegible] કરવામાં આવેછે. એ શીવાએની બીજી વિભક્તિઓમાં સ્વ-રથી શરૂ થતું પ્રત્યય લાગતી વખતે ઊપાંત્ય [illegible] નીકલી જાએછે; પણ જો એ [illegible] ની આગમચ એવો જોડાક્ષર આવે કે જેનો બીજો અક્ષર [illegible] હોએતો તાંહાં ઊપાંત્ય [illegible] નીકલી જતો નથી. વ્યંજનથી શરૂ થતું પ્રત્યય લાગતી વખતે શેવટનો [illegible] નીકલી જા-એછે. આઠમી એકવચન પેહેલી એકવચન પરમા-ણેજ ચાલેછે.

[illegible] આત્મા. (પુલીંગ.)

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible] અથવા [illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજી.	[illegible]	,,	,, અથવા [illegible]
તરીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible]	,,	[illegible]

પાંચમી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
છઠી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
સાતમી.	[illegible]	[illegible] (?)	[illegible]
આઠમી.	[illegible]	પેહેલી દ્વિવચન પરમાણે.	પેહેલી બહુવચન પરમાણે.

[illegible] નાંમ. (નપુંસક.)

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી અને બીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]

બાકી પુલીંગ પરમાણે.

શબ્દો.

[illegible] (નપું.) પેદાએશ.

[illegible] (પુ.) અશો, પરેજગાર.

[illegible] (પુ.) અથોરનાંન.

[illegible] (પુ.) રવાંન, આત્મા.

[illegible] (પુ.) મરદ, નર.

[illegible] (પુ.) શત્રુને મારનાર, બેહેરાંમ.

[illegible] (પુ.) હાર, લશકરની સફ.

[illegible] (પુ.) હાથ (પાપી માણસનો).

[illegible] (પુ.) પેશદાદ, એક પાદશાહી વંશનો એલકાબ.

[illegible] (પુ.) જુલમગાર.

[illegible] (પુ.) દેખતા આંધલા.

[illegible] (પુ–નપું.) બપોર.

[illegible] (નપું.) નાંમ.

[illegible] અથવા.
[illegible] (પુ.) વખત, જમાનો.
[illegible] (નપું.) તોખમ, બી.
[illegible] (પુ.) જવાંન.
[illegible] (પુ.) સાંભલતા બેહેરા.
[illegible] (પુ.) કુતરો.
[illegible] (નપું.) માલ, મીલકત.
[illegible] (નપું.) આંખ, ચશમ.
[illegible] (પુ.) વગર હુનરનો, નાદાંન, અંનાડી.
[illegible] (વિ.) સક્ત ખેંચેલું, ગોઠવેલું.
[illegible] (વિ.) આએ.
[illegible] (પુ.) ખટો, મારવાનું હથીઆર.
[illegible] (નપું.) આંખનું તેજ, રોશની.
[illegible] (નપું.) સાંભળવાની ઇંદ્રી.
[illegible] (નપું.) દરવાજો.
[illegible] (પુ.) બેહેશત.
[illegible] (વિ.) કેઠેબી જનમેલા.
[illegible] (ક્રિ.વિ.) દેખતાં દેખત, જાહેર રીતે.
[illegible] (ક્રિ.વિ.) પછવાડેથી.
[illegible] ઘણોવાર સુધી.

ધાતુઓ.

[illegible] (૧૦) લશકરની સક્ત છોડવી, લશકર વીખરી નાખવું.
[illegible] (૧૦) બાંધવું.
[illegible] ([illegible]) શોધવું.
[illegible] (૧) ખેંચી અથવા ઘસડી લઈ જવું.

[illegible]

[illegible][1] [illegible]

[illegible]

---

૧ [illegible] નામ ઉપરથી નામસાધીત (denominative) ક્રિયાપદ. 'તેણે તંદરોસ્તી આપી.'

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

---

૨ પોતાના પોશાકવાલાને, કુદરતી પોશાકવાલાને.
૩ મારે વાસ્તે. ૪ ચ્યાર. ૫ ઠગાઈથી.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

અથોરનાંન આતશ રોશન કરેછે, અને ગાથા ભણેછે.
અશો ગુજરેલાંઓનાં રવાંનને બેહેશતમાં ઈજા નથી.
તેણે દુશમનના લશકરની સફને ભાંજી, અને તે-
ઓના સરદારને મારી નાખ્યો.

---

૬ [illegible] શબ્દમાં સ્વરથી શરૂ થતું પ્રત્યય લાગતી વખતે ઉપાંત્ય [illegible] નીકલી જવા પછે [illegible] નો [illegible] થાએછે.

૭ જે કોઈ, કોઈ; [illegible] જો તેથી કોઈ.

૮ એઓને.

તેણે એક હજાર નર ઘોડાઓ અશો મરદોને આપીઆ.

જુવાનો આલસુ હોતા નથી.

તું સઘલી પેદાએશોનો નગેહબાંનછે.

હમો તેના દરવાજા આગલ ઘણોવાર સુધી ઉભા.

જેમ પરેજગાર મરદને વાસતે (શોધે), તેમ તેણે તેને માટે તંદરોસ્તી સોધી.

આએ તે સપેનામીનોની પેદાએશછે.

આ[૯] ગોફાઓમાં તે પશુઓનાં અને ઢોરોનાં તોખમ લાવ્યો.

વગર હુનરનો જોઈ શકતો નથી.[૧૦]

તેઓ સફ છોડી ગયા.

પાદશાહ હોશંગ જવાંમરદો સાથે મૈદાનમાં ઉભો, અને મેહેરને આરાધીઓ.

વીજરેષ નાંમનો[૧૧] દેવ બુરી રાહ ઉપર ચાલનારાઓનાં રવાંનને ઘસડી લઈ જાએછે.

---

૯ [illegible]

૧૦ અરથ:—[illegible]

૧૧ [illegible]

પાઠ ૧૮ મો.

આજ્ઞાર્થ.*

પરસ્મૈપદ. પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજો પુરૂષ.	(આખ્યાને લગતા કાળોમાં અધુરો આકાર)		[illegible]
તરીજો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible] અથવા [illegible]

[illegible] લઈ જવું.

પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજો ,,	[illegible]		[illegible]
તરીજો ,,	[illegible]	[illegible]	[illegible]

શબ્દો.

[illegible] (પુ.) એક ફરેસ્તાનું નામ.

[illegible] (પુ.) ગરીબ, ફકીર, મુફલેસ.

[illegible] (વિ.) રોશન.

[illegible] (પુ.) ઉંઘ, ખાબ.

[illegible] (વિ.) સ્વચ્છ, બેએબ.

[illegible] (પુ.) રાજ કરનાર.

---

* આજ્ઞાર્થમાં રૂપાખ્યાન થવાથી કોઈ વખતે ક્રિયાપદોનો અરથ ભવિષ્યના જેવો બી થાએછે.

[illegible] (પું.) હરીફ, વીરૂધ કરનાર.

[illegible] (સ્ત્રી.) ઓરતનું નાંમ, પાદશાહ ગુસ્તાસ્પની બઈરી.

[illegible] (વિ.) બુઢો.

[illegible] (નપું.) ઘર.

[illegible] (વિ.) જઈફ.

[illegible] (સ્ત્રી.) ભલી.

[illegible] (વિ.) રાસ્ત, ઘણોજ પ્રમાણીક.

[illegible] (વિ.) ખશનુદ, પ્રસંન.

[illegible] (નપું.) પવીતરાઈ.

[illegible] (સ્ત્રી.) દેવી.

[illegible] (સ્ત્રી.) દાહાપણ, ફરેસ્તાનું નાંમ.

[illegible] (વિ.) પેહેલું.

[illegible] (સ્ત્રી.) ભુખ.

[illegible] (નપું.) તરસ.

[illegible] (પું.) પવીતર માણસનો નાશ કરનાર.

[illegible] (વિ.) જે કોઈ.

[illegible] (વિ.) નવ.

[illegible] (સ્ત્રી.) એકમત, એકદીલી.

[illegible] (સ્ત્રી.) ઓરત, બાએડી.

[illegible] (વિ.) લાંબું.

[illegible] (ક્રિ.વિ.) જલદીથી.

[illegible] (ક્રિ.વિ.) વાજબી રીતે.

[illegible] અને, વલી.

[illegible] જાંહાંસુધી કે.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) (૧) ઢાંકી નાખવું, દુરે કરવું.

[illegible] ([illegible]) (૧) આગળ વધવું, બાહેર જવુ.

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

૧ મદદને માટે. ૨ એઓને. ૩ તે થાએ.

[illegible]

તમારા બાપનું નાંમ કહો.
ઉપાધ્યાની શીખામણ સાંભલો, અને અશો થાઓ.
ગરીબને ખોરાક આપ, એમ જરથોશતે કહીઉં.
હું મારા ભાઈને ઘર જાઉં ?
અશોઓનાં રવાંનો આ ઘરમાં આવજો.

તેને તેનું કાંમ કરવા દો.
ઉઠ, લાંબી ઉંઘ તુંને સજાવાર નથી.
મૂરખ, મને ના પુછ.
તરવારથી આએ જાહાડ કાપ.
હમો દાણા રાજકરતાઓ મેલવીએ.
દેવો અને દેવીઓ દફે થાઓ.

૪ એથી. ૫ હમારૂં.

હું જે હોરમજદ છું તે તારી મદદને માટે પોંહોંચશ.	લાકડાં લાવ અને આતશને રોશન કર.
તે બે મરદોને કહો કે હુંઈ ખુરશી લાવો.	ભલી અરશીસવંગ અતરે રામશની કરો.

જારે હું પુરતી વયનો થઈશ તારે જમીનને[1] પઈડું અને આસમાનને[2] મારી ગારી બનાવીશ.

પાઠ ૧૯ મો.

આજ્ઞાર્થ. આત્મનેપદ.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ	[illegible] અથવા [illegible]		[illegible]
બીજો પુરૂષ	[illegible]		[illegible] અથવા [illegible]
તરીજો પુરૂષ	[illegible]		[illegible] અથવા [illegible]

૧ [illegible]   ૨ [illegible]

[illegible] કબુલ કરવું.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible] અથવા [illegible]		[illegible]
બીજો ,,	[illegible]		[illegible]
તરીજો ,,	[illegible]		[illegible]

શબ્દો.

[illegible] (પુ.) રક્ષણ કરનાર.

[illegible] (પુ.) ઉપરી, નેગેહબાંન.

[illegible] (વિ.) ચોખ્ખું, સોજ્જું.

[illegible] (વિ.) ધોએલું.

[illegible] (સ્ત્રી.) પોકાર.

[illegible] (સ્ત્રી.) બુલંદ, ચઢતી દરજ્જેની.

[illegible] (પુ.) ભાગ પાડનાર.

[illegible] (સ્ત્રી.) રાંણી.

[illegible] (વિ.) બદ, દુષ્ટ.

[illegible] (વિ.) રાસ્ત, પરમાણીક.

[illegible] મા, ના.

ધાતુઓ.

[illegible] (૧) તારીફ કરવી. [illegible] (૨) ધોવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૧ કોણે, શાએ કરી. ૨ [illegible] ની આઠમી એકવચન.

૩ [illegible] કારાંતનો અપવાદ [illegible] ની આઠમી એકવચન.

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] [5] [4]
[illegible]

ઓ મેહેર, હમારી બંદગી કબુલ કર, અને તેને ગરોથમાનમાં મુક (નોધાવ).*

પાદશાહનો શત્રુ મરીજજો.

સુરજને પાહાડ ઉપર પરકાશવા દો.

રાણી આપણા ઉપર લાંબો વખત રાજ કરજો.

દુષ્ટ હેરેમન હમારો નાશ ના કરતો.

અરે દાહ્યાં માંણુસો, કીરતારના હોકમ સાંભલો.

હું મારા બુઢા શીક્ષકની પુઠે આઉં?

ઓ રાસ્ત જરથોશત આ હોરમજદની પેદાએશની તારીફ કર.

કીઆ સખુને કરી દેવો અને પરીઓને હું તોડશ.

હું અશો મરદોનું રક્ષણ કરવાને કબુલ કરીશ.

જાહાડોનાં તોખમને હું આ ગોફાઓમાં કેમ લઈ જઈશ.

---

૪ [illegible]   ૫ હમોને, હમારૂં, હમારે વાસ્તે.

* [illegible] મુક, અનામત મુક, નોધાવ. Deposit.

પાઠ ૨૦ મો.

ઉ કારાંત નામો.

[illegible] ચંદ્ર. (પુલીંગ).

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
તરીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
ચોથી.	[illegible]	,,	[illegible]
પાંચમી.	[illegible]	,,	,,
છઠી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
સાતમી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
આઠમી.	[illegible] (?)	[illegible]	[illegible]

[illegible] દરીઆ (નપુંસક).

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલી.	[illegible]		[illegible], [illegible]
બીજી.	,,		,,
તરીજી.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

બાકી પુલીંગ પરમાણે.

શબ્દો.

[illegible] (નપું.) દરીઓ.
[illegible] (નપું.) મદદ.
[illegible] (નપું.) ખુશી, ખુશાલી.
[illegible] (નપું.) કઉવત.
[illegible] (નપું.) અંધારૂં.
[illegible] (નપું.) એક ખંડનું નામ.
[illegible] (નપું.) તંગી, સખ્તી.
[illegible] (નપું.) નમાજ,સલામ.
[illegible] (પુ.) ચંદ્ર, મહીનો.
[illegible] (નપું.) રોશની.
[illegible] (નપું.) દુખ, આજાર.
[illegible] (નપું.) જગા.
[illegible] (નપું.) વાણી, બોલી.
[illegible] (નપું.) મન, ધીઆન, વીચાર.
[illegible] (નપું.) મોત, નાશ.
[illegible] (નપું.) આબેરૂ, કીર્તી.
[illegible] (નપું.) જાન, આત્મા.
[illegible] / [illegible] (નપું.) એક જગાનું નામ, ઈરાણવેજ.
[illegible] (નપું.) જમાવ, જખીરો, સંચય.

[illegible] (પુ.) બુતપરસ્ત.
[illegible] (વિ.) બેહદ.
[illegible] (પુ.) રસ્તો.
[illegible] (વિ.) બે પગાં.
[illegible] (વિ.) દુનીઆઈ, ખાકી.
[illegible] (પુ.) દરવીશ, કંગાલ, દરીદ્ર.
[illegible] (સ્ત્રી.) એક ઓરતનું નામ.
[illegible] (સ્ત્રી.) રાત.
[illegible] (નપું.) વીચાર, મત.
[illegible] (સ્ત્રી.)ભાગ, કીરીઆ.
[illegible] (પુ.)દોલત, પરકાશ.
[illegible] (સ્ત્રી.) એક નદીનું નામ, વેહેદાએતી.
[illegible] (વિ.)ઘણુંજ મોટું.
[illegible] (પુ.) એક દરીઆનું નામ, વોરોકશ.
[illegible] (વિ.) પોતાનું.
[illegible] (વિ.) સરખું, એકજ.
[illegible] આસપાસ.

ધાતુઓ.

[illegible] (૨) જવું. [illegible] (પ્રયોજ્ય.) સંગારવું.

[illegible] (૪) ઘટવું, ઓછું થવું.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

---

૧ પોતાનાં કઉવતે કરી. ૨ જેણે હાથ ઉંચા પકડીઆછે તે.

[illegible]

---

૩ મારૂં, મારે વાસ્તે. ૪ તેનું.

૫ કોણને, કોણને માટે. ૬ તેણીઓ.

૭ સુરજનું. ૮ રસ્તાઓને.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

વેહેદાએતી ઉપરનાં ઈરાંણુવેજમાં જરથોશતે અરદુ-
ઈસુરને આરાધી.

મારા પરકાશ અને ખોરેહ (ની બરકતથી) દુનીઆ-
માં પશુઓ, ઢોરો અને માણસો ચાલેછે.

તાર પછે, ઓ અશો જરથોશત, તેઓ 'વોઉરૂકશ'
દરીઆમાંથી પાંણી કાહાડી લાવેછે.

તું તેઓની બાજુઓનું કઉવત છીનવી લેછે.

તેને માટે ખોદાએ એક ઘર બનાવીઉંછે કે જાંહાં
રાત કે અંધારૂં છેજ નહી.

હું ઘણા ભોગ (આપવા)થી તુંને મદદને માટે બોલાઉંછું.

હું મારા મનમાં વીચારૂંછું કે ખોદાના પેગમબર
જેવો અશો કોઈ પાકી માણસ નથી.

તેઓના વીચાર, વાણી અને કરણી, તથા તેઓનો
બાપ અને રાજકરતા[૧૦] એકજછે.

જગાઓમાં અને શેહેરોમાં પેહેલું અને સરવેથી સ-
રશ (શેહેર) ઈરાણુવેજ જારે મેં પેદા કીધું તારે
હેરેમન કે જે દુખથી[૧૧]-ભરપુરછે તેણે તેની વીરૂધ[૧૨]
એક સરપ પેદા કીધો.

---

૯ [illegible] નાંમ ઉપરથી નાંમ સાબીત. ૧૦ [illegible]
૧૧ [illegible] ૧૨ [illegible]

પાઠ ૨૧ મો.

અનુજ્ઞાર્થ. (Potential.) પરસ્મૈપદ.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજો પુરૂષ.	[illegible]		[illegible]
તરીજો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] જવું.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
બીજો „	[illegible]		[illegible]
તરીજો „	[illegible]	[illegible]	[illegible]

શબ્દો.

[illegible] (પુ.) કશ.

[illegible] (સ્ત્રી.) ટાંચ, (બરસનુમ).

[illegible] (વિ.) વધારે નેક.

[illegible] (પુ.) ફટકો.

[illegible] (પુ.) દોસ્ત.

[illegible] (પુ.) છાતી.

[illegible] (વિ.) ખરાબ.

[illegible] (સ્ત્રી.) મોહોલો, કુટુંબ.

[illegible] (પુ.) અરધું, અધવચ.

[illegible] (પુ.) માથું.

[illegible] (પુ.) વીરૂધ જનાર.

[illegible] (નપું.) દવા.

[illegible] (નપું.) સંતાવાની જગા.

[illegible] (પુ.) મરજી, ખુશી.

[illegible] (નપું.) ગાવનું મુતર, નેરંગ.

[illegible] (પુ.) દુનીઆંનો નાશ કરનાર.

[illegible] (વિ.) રીમન.

[illegible] (ક્રિ. વિ.) અલાહેદું.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) (૧–૨) ખોદવું.

[illegible] ([illegible]) (૧–૨) ખોદી કાહાડવું.

[illegible] ([illegible]) (૧) લાવવું, ઉતારવું.

[illegible] ([illegible]) છાંટવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] ૧
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

સવાબની વરધીથી હમો દેવોને ટાલીએ.
ઓ જરથોશત, તું ને દોસ્તની સંભાલ લેવી જોઇએ.[૨]
હમો એવું કરીએચકે (કદી) દોજખમાં[૩] નહીં જઇએ.

---

૧ [illegible] ને બદલે.

૨ [illegible].   ૩ [illegible].

તમોએ આતશને વાસતે જોર (ફીરીઆનો સામાન) લાવવો જોઇએ.

તારે નરશો ખોરાક ખાવો નહીં.

જો તેઓ તે કુતરાંનું મોહોડું બાંધે[1] તો તેઓને સજા શું છે ?

તેણે ઘરની અધવચમાં બીજા મજદીઅશનીઓથી દુર બેસવું.

તે મજદીઅશનીઓ કેમ કરે ?

તેઓ (બંધે) તે ગુજરેલાના બદનને ઘટતી જગોએ લઇજાએ.

તારે મુવેલાં માણુશ અને કુતરાંને (જમીનમાંથી) ઉખેડી કાહાડવાં.

તેણે છાતી ઉપર પાણી છાંટવું.

મારે માણુશોના સુખને માટે દવા શોધવી જોઇએ.

આફતમાં હોરમજદને તમોએ મદદને માટે બોલાવવો જોઇએ.

હોરમજદની પેદાએશને હમો નહી મારીએ.

તે અથોરનાંન મીજલસમાં શું બોલેચ તે તમોએ સાંભલવું.

તેણે ઉસ્તાદને પુછવું.

છોકરાએ પોતાના માબાપને નમવું.

---

૧ [illegible].

પાઠ ૨૨ મો.

અનુજ્ઞાર્થ. આત્મનેપદ.

પ્રત્યયો.

	એકવચન.	દ્વિવચન.	બહુવચન.
પેહેલો પુરૂષ.	[illegible] *		[illegible]
બીજો પુરૂષ.	[illegible]		[illegible]
તરીજો પુરૂષ.	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] ઈજવું.

પેહેલો પુરૂષ.	[illegible] (?)		[illegible]
બીજો ,,	[illegible]		[illegible]
તરીજો ,,	[illegible]	[illegible]	[illegible]

શબ્દો.

[illegible] (પુ.) વરશ.	[illegible] (પુ.) નસેસાલાર.
[illegible] (વિ.) જુવાન.	[illegible] (વિ.) પંદર.
[illegible] (સ્ત્રી.) બેહેન.	[illegible] (વિ.) પંદરમું.
[illegible] (સ્ત્રી.) બેટી.	[illegible] (નપું.) સુતર.
[illegible] (નપું.) ઓરતપણું.	[illegible] (નપું.) કદમ.

* જુઓ Schleicher ની Indogermanischen Sprachen ને સફે ૭૨૯ મે.

[illegible] ખાલી, કાંનમાં પેહેરવાની જનસ.

[illegible] (નપું.) જોડકું.

[illegible] (પુ.) મોતને દુર રાખનાર, દુખ દરે કરનાર.

[illegible] (પુ.) વાતપાડો, પીંધારો.

[illegible] (સ્ત્રી.) તન, શરીર.

[illegible] (સ્ત્રી.) પાણી.

[illegible] (વિ.) અખુટ.

[illegible] (સ્ત્રી.) સ્ત્રી, માદા.

[illegible] (પુ.) નર.

[illegible] (ક્રિ. વિ.) હંઈ.

[illegible] અગર, જો.

[illegible] સાથે, સહીત.

[illegible] પેહેલે.

[illegible] એટલું.

ધાતુઓ.

[illegible] ([illegible]) પારકાને આપવું, બખશેશ કરવી, પરોપકાર કરવો.

[illegible] (,,) (પ્રયોજ્ય.) સ્થાપવું.

[illegible]

[1] [illegible] [2] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૧ [illegible]=કપડાં કાહાડીને.   ૨ ગાવનું.

[illegible] [3]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [4] [illegible] [5]

---

૩ તરણુ કદમ.   ૪ તેઓને વાસતે.

૫ (ઌ કારાંત) પારકાને આપેલું, સ્આવત કાવેલું.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

મજદઈઅસ્નીઓએ જાણવું કે ખોદા એકછે, અને તેનો કોઈ હરીફ[૧] નથી.

ઓ જરથોશત, તે માણુશોને દીન દેખાડ, કે તેઓ તારી પુઠે ચાલે અને નેક કાંમો કરે.

પાદશાહને સજાવારછે કે તે લોકોનું સુખ ઈચ્છે.

શૂરાઓને ઈનામો આપ કે તેઓ બાહાદુરીથી પોતાના દેશના રક્ષણને માટે લડે.

ગુજરેલાંના બદનને તમોએ આતશમાં બાલવાં નહી.

જારે તું શેહેરથી બાહાર જાએ, તારે મારાં એ નામોને ઈઆદ કરજે.

ચેલાએ ઉસ્તાદને નમવું જોઈએ, કારણ કે તે તેને ઘટતો મારગ દેખાડેછે.

નેક વીચારની હમો સ્તુતી કરીએ છીએ, કે ખોદાના કેહેરને નહી પોંહોંચીએ.

જો લોકો મને મોહોટી ઈજશનેએ કરી આરાધેતો ખચીત હું તેઓને સુખ, દોલત અને ખોરેહ આપીશ.

તમોએ ભલી ઓરતોને જુદદીન સાથે પરણાવવી નહી.

---

૧ એને.

પાઠ ૨૩ મો.

ભૂતકૃદંત.

જંદમાં ધાતુની ઊપર [illegible] પ્રત્યય વધારીને ભૂતકૃદંત બનાવવામાં આવેછે; [illegible] (બનાવવું) ધાતુનો ભૂતકૃદંત [illegible] (બનાવેલું) થાએછે.

ધાતુની સેવટે જો અનુસ્વાર હોએછે તો તે ભૂત કૃદંત થતી વખતે ઘણું કરીને નીકલી જાએછે; [illegible] (જવું) ની સેવટનો [illegible] નીકલી જઈને [illegible] (ગીએલું) ભૂતકૃદંત થયો.

જો ધાતુમાનો સ્વર [illegible] હોએ અને તેની પછે કોઈ વ્યંજન આવ્યો હોએ તો તે [illegible] ની ગુણા કરવી; [illegible] (પુછવું) ઊપરથી [illegible] (પુછેલું).

કોઈ વખતે [illegible] ને બદલે [illegible] પ્રત્યય લાગીને ભૂતકૃદંત બનેછે; [illegible] (ભરવું) ઊપરથી [illegible] (ભરેલું).

ધાતુ.	અરથ.	દાખલા.	ધાતુ.	અરથ.	દાખલા.
[illegible]	લઈજવું.	[illegible]	[illegible]	ખુશીકરવું.	[illegible]
[illegible]	કરવું.	[illegible]	[illegible]	સાંભલવું.	[illegible]
[illegible]	આપવું.	[illegible]	[illegible]	પુરકરવું.	[illegible]
[illegible]	મુકવું.	[illegible]	[illegible]	સાફકરવું.	[illegible]

ધાતુ.	અરથ.	દાખલા.	ધાતુ.	અરથ.	દાખલા.
[illegible]	ધોવું.	[illegible]	[illegible]	કરવું.	[illegible]
[illegible]	વીચારવું.	[illegible]	[illegible]	બનાવવું.	[illegible]
[illegible]	જવું.	[illegible]	[illegible]	ધ્રુજવું.	[illegible]
[illegible]	જનમવું.	*[illegible]	[illegible]	જોવું,તપાસવું.	[illegible]
[illegible]	જાણવું.	[illegible]	[illegible]	બાંધવું.	[illegible]
[illegible]	પીઆરકરવો.	[illegible]	[illegible]	બોલવું.	[illegible]*
[illegible]	પીવું.	[illegible]	[illegible]	સુકાવું.	[illegible]*

શબ્દો.

[illegible] (પુ.) એક માણશનું નામ, અફ્રાશીઆબ.

[illegible] (વિ.) વાહાલું, પીઆરૂં.

[illegible] (વિ.) રાતું, બલતું.

[illegible] (પુ.) કએઆની.

[illegible] (પુ.) દુશમન.

[illegible] (સ્ત્રી.) લાકડી.

[illegible] (પુ.) નસો, પલીદી.

[illegible] (વિ.) જુઠું.

[illegible] (વિ.) નરમ, લીલું.

[illegible] (વિ.) બીજું.

[illegible] (પુ.) એસતવાદ, મોતનો દેવ.

[illegible] (પુ.) ગીદ, માંસ ખાનાર પક્ષી.

[illegible] (નપું.) સુખ.

[illegible] અફસોસ.

ધાતુઓ.

[illegible] (અ) (૧૦) અપવીતર કરવું.

[illegible] (ન) (પ્રયોજ્ય) બોલાવવું, તેડું કરવું.

[illegible] (પ્રયોજ્ય) ઘસડાવવું.

---

* અપવાદ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [1] [illegible]
[illegible]

---

૧ સેતુદ ઇશ્મશત, એક બંદગીનું નામ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

---

૨ કરાતું. ૩ આ, પેલી. ૪ જમીન.
૫ (અ કારાંતની પેહેલી એકવચન). ૬ પક્ષીઓનું.
૭ બલતાઓનું.

૮ [illegible]

[illegible]

પક્ષીથી, વરૂથી, પવનથી અથવા માંખથી૯ લઈ જવાએલો નશો માણુશને કેવી રીતે અપવીતર કરેછે ?

ઓસતવાદ તેને બાંધેછે, અને તે બંદીવાંનને દેવો લઈ જાએછે.

જો તેણે બીજાં દુષ્ટ કરમો કીધેલાં (હોએ) તો તે બેહેશતમાં જતો નથી.

ઓ અશો ફાણી૧૦ દુનીઆમાંથી આ મોત વગરની દુનીઆમાં તું કેમ આવ્યો ?

જમશેદે આપેલી ચોપડી લાવ.

લીલાં લાકડાંએ આતશ ખશનુદ થતો નથી.

ઈરાન દેશમાં જનમેલા તથા (જેઓ હજુર) જનમેલા નથી તેઓનું તથા અશો જરથોશતનું ખોરેહ હું મેલવું.

તે બીધેલો અંધારાંમાં દોડી જાએછે.

પાહાડ ઉપર મુકેલાં તનને ગીદ ખાઈ જાએછે.

માજદીઅશની દીન તમાંમ બદ વીચારેલાં અને બદ બોલેલાંને સાફ કરેછે.

હું પાવ કીધેલા હાથે અરદુઈસુરની આરાધના કરૂંછું.

---

૮ ખુશરોનું (?). ૯ [illegible].

૧૦ [illegible].

પાઠ ૨૪ મો.

છુટક ફકરાઓ.

શબ્દો.

[illegible] (પુ.) પાહાડનું નામ.

[illegible] (નપું.) પાહાડ.

[illegible] (વિ.) રોશન, પ્રકાશતું.

[illegible] (પુ.) બદ જાણનાર.

[illegible] (પુ.) પથર.

[illegible] (પુ.) માપનું નામ.

[illegible] (વિ.) મોહોટું.

[illegible] (સ્ત્રી.) મુરાદ, ઇચ્છા.

[illegible] (સ્ત્રી.) ફાએદા.

[illegible] (નપું.) જીઆદતી, આબાદી.

[illegible] (નપું.) તરૂપતી.

[illegible] (સ્ત્રી.) વખાણ.

[illegible] (વિ.) તાજું, લીલું.

[illegible] (પુ.) એક મોહોટા સરપનું નામ.

[illegible] (સ્ત્રી.) જેહેર.

[illegible] (પુ.-નપું.) જેહેર.

[illegible] (પુ.) આંગલી.

[illegible] (સ્ત્રી.) બુલંદી.

[illegible] (નપું.) ધાતુ.

[illegible] (પુ.) પુજક, પુજનાર.

[illegible] (પુ.) સ્તુતી કરનાર.

[illegible] (વિ.) તોડેલું, હરાવેલું.

[illegible] (સ્ત્રી.) અપવીતરાઈ, એબ.

[illegible] (પુ.) ખુશી આપનાર.

[illegible] (પુ.) હથીઆર.

[illegible] (વિ.) તાજું, લીલું.

[illegible] (વિ.) નરીમાંન.

[illegible] (વિ.) ગળી જનાર.

[illegible] (વિ.) ધાટકી, કરૂર, સખત હથીઆરવાલો, હેશમ દેવનો એલકાબ.

[illegible] (નપું.) ઉઘરભાવ.

[illegible] (સ્ત્રી.) જમીન.

[illegible] (વિ.) એવું, એટલું.

[illegible] / [illegible] (વિ.) કએઆંનીને લગતું.

[illegible] (સ્ત્રી.) એ.

[illegible] (વિ.) પીલું.
[illegible] (સ્ત્રી.) ઉંડાઈ.
[illegible] (પુ.) પ્પીણુ.
[illegible] (સ્ત્રી.) જાહાડ.
[illegible] (વિ.) જાહેર.
[illegible] (ક્રિ.વિ.) આગલથી.
[illegible] (ક્રિ.વિ.) પછવાડેથી.

ધાતુઓ.

[illegible] (૧) ચીરવું, દુખ દેવું.
[illegible] (પ્રયોજ્ય) તપાવવું, ગરમ કરવું.
[illegible] (૬) છીંનવી લેવું.
[illegible] (૧) તપવું.
[illegible] (૬) ફુંફારા મારવા.
[illegible] ([illegible]) (૧) નાશી જવું.
[illegible] (૧) બોલવું (પાપી માણસનું).
[illegible] (૧) સારૂં કરવું, સેહેલ કરવું, અઘડું કરવું.

[illegible]

[illegible]

[illegible] ૧ [illegible]

---

૧ જેનું.

[illegible]

---

૨ આતી નાશકારક. ૩ નહી મરનાર.

[illegible]

[illegible]

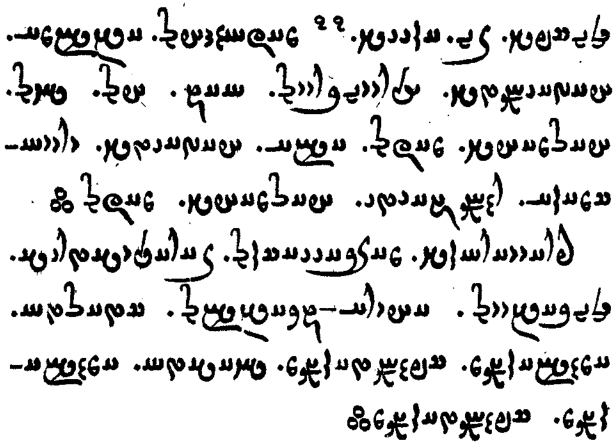
---

૪ જેહેરીને. ૫ આંગલ પુર. ૬ તેણીને. ૭ જેણીને.

[illegible]

---

૮ આરાધના કરાતો. ૯ ઘણોજ ફતેહમંદી આપનાર.
૧૦ કુટુંબમાં.

૧૧ બીજાઓ.

સમાપ્ત.

કેટલાએક આગળ પાઠોમાં જણાવતાં રહી ગએલાં નાંમોનાં લીંગ.

પાઠ ૫) મો.

[illegible] (વિ.)*
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
બાકી પુલીંગ.

પાઠ ૬) ઠો.

[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (નપું.)
બાકી પુલીંગ.

પાઠ ૭) મો.

[illegible] (વિ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (પુ)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
બાકી નપુંશક.

પાઠ ૮) મો.

[illegible] (પુ.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (પુ.)
બાકી વિશેષણ.

પાઠ ૯) મો.

[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ.)
બાકી પુલીંગ.

પાઠ ૧૦) મો.

[illegible] (વિ.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (નપું.)
બાકી સ્ત્રી લીંગ.

પાઠ ૧૧) મો.

[illegible] (પુ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (પુ.)

---

* વિશેષણ જે નાંમનો ગુણ બતાવે તે નાંમનું જ લીંગ, વચન અને વિભક્તિ લેછે.

[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ)
[illegible] (વિ)
બાકી સ્ત્રી લીંગ.

પાઠ ૧૨) મો.

[illegible] (indeclinable)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
બાકી સ્ત્રી લીંગ.

પાઠ ૧૩) મો.

[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (સ્ત્રી.)
[illegible] (સ્ત્રી.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (સ્ત્રી.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
બાકી પુલીંગ.

પાઠ ૧૪) મો.

[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (પુ.)
[illegible] (સ્ત્રી)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
બાકી વિશેષણ.

પાઠ ૧૫) મો.

[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (નપું.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (સ્ત્રી.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (વિ.)
[illegible] (પુ—નપું.)
બાકી પુલીંગ.

હવે પછેના પાઠોમા આવેલા શબ્દોના લીંગ તે પાઠોમાંજ જણાવેલાછે.

આ ચોપડી છાપતાં કેટલીએક ભૂલો થઈછે તે નીચે ટાંકીછે.

અશુદ્ધ.	સફો.	સતર.	શુદ્ધ.
અનુસ્રાથક.	૨	૧૬	અનુસ્રાર્થક.
[illegible]	૧૦	છઠ્ઠા વર્ગના ધાતુઓનાં મથાલાં નીચે.	[illegible]
[illegible]	૧૨	'છઠ્ઠો વર્ગ' નાં મથાલાં નીચે.	[illegible]
સ્વનીર.	૨૧	નોટ.૨)જી સતર.	સ્વરની.
[illegible]	૨૭	છેલી સતર, છેલો શબ્દ.	[illegible]
[illegible]	૫૦	નોટ. ૭	[illegible]
[illegible]	૫૬	શબ્દોની પેહેલી કાલમ.	[illegible]
[illegible] ગુનેહગાર	૫૬	શબ્દોની બીજી કાલમ.	[illegible] રાહજન.
[illegible]	૫૭	૧૨	[illegible]
[illegible]	૫૮	૬	[illegible]
ગુનેહગારના (બે) હાથ.	૫૮	૧૧	રાહજનના(બે)પગ
ગુનેહગારને.	૬૩	૭	રાહજનને.
[illegible] ([illegible]) (૧)	૮૪	છેલી સતર.	[illegible] ([illegible]) (૬)
[illegible]	૮૮	શબ્દોની પેહેલી કાલમ.	[illegible]
[illegible]	૯૧	સાતમી દ્વિવચન.	[illegible]

આ ચોપડી આગલથી ખરીદ કરનારા જરથોશતી સાહેબોનાં નામ.

નાંમ.	નકલ.
સર જમશેદજી જીજીભાઈ ટરાંસલેશન ફંડ	૧૫૦
શેઠ દીનશાહજી માણેકજી પીટીત	૫૧
શેઠ બેરાંમજી જીજીભાઈ	૫૧
શેઠ મીનોચેહેરજી બેહેમનજી પંથકી	૩૫
શેઠ નોશેરવાંનજી માણેકજી પીટીત	૨૫
શેઠ ફરાંમજી નોશેરવાંનજી પટેલ	૨૫
શેઠ બેરાંમજી નસરવાંનજી શીરવાઈ	૨૫
શેઠ શોરાબજી શાપુરજી બંગાલી	૨૫
શેઠ પેસતનજી રૂશતમજી કાંગા	૧૫
શેઠ એદલજી ફરાંમજીની કુાં૦	૧૦
શેઠ ડોશાભાઈ હોરમજજી કાંમા	૧૦
શેઠ દાદાભાઈ બેહેમનજી જીજીભાઈ	૧૦
શેઠ ધનજીભાઈ ફરાંમજી પટેલ	૧૦
શેઠ નશરવાંનજી રતનજી ટાટા	૧૦
શેઠ નાનાભાઈ બેરાંમજી જીજીભાઈ	૧૦
શેઠ મંનચેરજી હોરમજજી કાંમા	૧૦
શેઠ મેરવાંનજી ફરાંમજી પાંડે	૧૦
શેઠ રતનજી એદલજી	૧૦
શેઠ હોરમજજી તથા શેઠ જમશેદજી બેહેમનજી વાડીઆજી	૧૦
શેઠ ખરશેદજી કાવશજી માણેકજી	૭
શેઠ ખરશેદજી રૂશતમજી કાંમા	૫
શેઠ જમશેદજી કુવરજી જસાવારાના છોકરાઓ	૫
શેઠ ડોશાભાઈ ફરાંમજી કરાકા	૫
શેઠ નસરવાંનજી બમનજી મોદીના છોકરાઓ	૫
શેઠ માણેકજી શોહરાબજી	૨